

dwars

STUDENTENBLAD UNIVERSITEIT ANTWERPEN

**EREDOCTORATEN:
WIE, WAT, HOE?**

**ONDERNEMEN ALS
STUDENT?!**

**IN GESPREK MET
ILJA LEONARD
PFEIJFFER**

NR. 171 | JAARGANG 25 | APRIL 2026 | GRATIS | WWW.DWARS.BE

in herinnering aan	Judith Buysse
hoofdredacteur	Thijs van Dam
adjunct- hoofdredacteur	Laura Aerts
redactie	Bjorn De Busschere Emma Mertens Jana Geets Lara Kleber Laura Aerts Léah De Roy Liesbeth Brusselmans Lina Goethals Margaux Swinnen Maxwell Vormezeele Poline Starovoyt Rabiatou Jalloh Remco Terryn Samuël van Dam Stien Loos Thijs van Dam Viktor Van Kerckhoven Willem Cretskens
poëzie	Jana Geets
eindredactie	Merel Naudts (verantwoordelijke) Stijn Crick (verantwoordelijke) Anne-Marie Dimitrov Bjorn De Busschere Chloé Van Camp Eline Van de Weyer Emma Mertens Fien Verberckmoes Henrik Van Overvelt Jana Geets Katoo Knecht Ken Hendrickx Laura Aerts Laurens Severin Laurens Verhaegen Liesbeth Brusselmans Lina Goethals Lotte Mertens Léah De Roy Maxwell Vormezeele Rabiatou Jalloh Samuël van Dam Thijs van Dam Viktor Van Kerckhoven
beeld	Hanne Colémont (verantwoordelijke) Ine Cuypers Lina Goethals Lotte Mertens Margaux Swinnen Mila de Jager Silke Ramaekers Zelia Misiewicz
cover & back	Silke Ramaekers
lay-out	Lena Vercammen (verantwoordelijke) Bjorn De Busschere Liesbeth Brusselmans Thijs van Dam Viktor Van Kerckhoven
PR	Laurens Verhaegen (verantwoordelijke)
sociale media	Anne-Marie Dimitrov (verantwoordelijke) Jana Geets Stijn Crick
krom	Eline Van de Weyer Emma Mertens Laurens Verhaegen Silke Ramaekers
boekhouding	Laurens Severin
IT	Froomle Lina Goethals
drukkerij	Gazelle

dwars is het redactioneel onafhankelijk studentenblad van Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. Het magazine verschijnt minstens drie keer per semester en wordt gratis verdeeld op de campussen van UAntwerpen. Op www.dwars.be vind je met stevige regelmaat nieuwe content. Dit nummer werd afgesloten op 19/04/2026.

krom is een satirisch blad. Alle namen in *krom* zijn verzonnen, behalve wanneer het over bekende personen gaat. Elke advertentie in *krom* is niet goedgekeurd of bekrachtigd door de genoemde organisatie(s) en is zonder geldelijke vergoeding.

Vragen, opmerkingen en suggesties alsook lezersbrieven zijn van harte welkom. Anonieme brieven komen niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen. Gelieve niet te sluiktorten.

Oplage: 1.500 exemplaren. VU. Thijs van Dam, Prinsesstraat 16, 2000 Antwerpen

advertieren@dwars.be ■ contact@dwars.be ■ werving@dwars.be

TIEN KEER GOED, ÉÉN KEER FOUT

Vorige week moest een vriendin van mij een presentatie geven voor de aula, iets wat ze heel goed kan. Ze weet mensen altijd aan haar te binden en krijgt telkens schitterende punten. Het is alleen vorig jaar eens misgelopen, toen een complete black-out ertoe leidde dat ze al haar tekst vergat. En ondanks al die keren dat ze het perfect deed, denkt ze nu nog altijd aan die ene keer dat het fout liep. Ik vond het vreemd hoe net die herinnering blijft hangen. Alsof één fout zwaarder weegt dan tien successen. Na wat onderzoek ontdekte ik de naam van dit fenomeen: negativiteitsbias. Blijkbaar hechten we meer waarde aan negatieve ervaringen dan aan positieve.

Ik vermoed dat dit zelfs de besten overkomt, denken dat een negatieve uitkomst opeens allesbepalend is. Misschien hebben de eredoctoren van onze universiteit dat ook al wel gedacht als een experiment of onderzoek eens misliep. Je kan van p. 6 tot p. 11 alles lezen over hun eredoctoratoren. Maar

terug naar de presentatie van mijn vriendin, die ze bijna niet had gedaan.

Haar angst om weer een black-out te krijgen was zo overheersend, dat ze niet wou gaan. Ze vermeed liever de goede punten en de blijdschap om ervan af te zijn, dan naar voren te gaan en misschien even haar tekst kwijt te spelen. Dat fenomeen heeft ook een naam: verliesaversie. We zijn banger om niet te slagen dan om wel te slagen. Kan je nog volgen? Als onze redacteur Margaux bijvoorbeeld had geluisterd naar haar twijfels, zat ze nu niet in het prachtige Tanzania. Lees meer over haar avontuur op p. 19.

Uiteindelijk heeft mijn vriendin wel voor de aula gepresenteerd en kan ze een nieuwe positieve ervaring op haar lijstje zetten. Ze heeft het schitterend gedaan. Dus als jij nog eens twijfelt over je presentatievaardigheden omdat het ooit eens misliep, wees je dan bewust van deze negativiteitsbias en focus op alle keren dat het wel goed ging. En weet dat het niet erg is om eens een fout te maken, want je kan het nog eenvoudig rechttrekken. Het is zoals de bekende voetballer Johan Cruyff ooit zei: 'Als je niet *ken* winnen, moet je zorgen dat je niet verliest.'

Laura Aerts, adjunct-hoofdredacteur

Laura

beeld: Ine Cuypers
lay-out: Bjorn De Busschere

4	in memoriam: Judith Buysse
15	tweestapsverificatiehel
16	student zijn en ondernemen
19	IOB in Tanzania
22	campusagent
23	boekrecensie: <i>Narcis</i>
24	alles over jeugdbewegingen
26	hooikoorts
27	theaterkunstenaars
28	puzzels en memes
32	<i>dwars</i> door de Wetstraat
33	haatfabriek
34	het laatste woord
35	poëzie: <i>Breuklicht</i>

INHOUD

6 eredoctoraten 101

Dit jaar zijn er weer eredoctoraten uitgereikt: wat zijn ze en wie krijgt ze? Meer dan zes pagina's met alles wat je kan, mag en moet weten over de gloednieuwe eredoctors.

12 Ilja Leonard Pfeijffer

De visie van Ilja Leonard Pfeijffer: "Een absolute democratie is een democratie die in naam van de democratie de democratie afschaft."

JUDITH, WERVELEND DWARS

Als een donderslag bij heldere hemel; zo sloeg het hartverscheurende nieuws toe. Op 26 maart 2026, na een kort ziekbed, heeft *dwars* afscheid moeten nemen van Judith Buysse, een titaan van een dwarser, van een (eind)redacteur, van een hoofdredacteur, maar bovenal van een vriendin.

Het verdriet dat haar overlijden bij de dwarsredacteurs van weleer (2012-2015) heeft teweeggebracht, is dan ook onbeschrijfelijk groot. Laten we stellen dat het voor vele (ex-)dwersers nog altijd als iets onwerkelijks, iets onaanvaardbaars aanvoelt. Velen van die (ex-)redacteurs waren bovendien nog altijd intens met haar bevriend. Dat kon Judith immers als de beste, banden duurzaam aanhalen, zonder de pedalen te hard in te duwen. Na haar dwarse (regeer)periode doorzwommen diezelfde redacteurs nog een hoop professionele en minder professionele watertjes met haar die de relatie voor altijd zou bezegelen.

Een hartsvriendin voor velen was ze overigens, eentje die – net zoals die noodlottige donderslag – als een roerende, grootse storm zowel doorheen haar eigen als doorheen ons leven bliksemde en daverde. Een leven dat voor haar en voor vele tijdgenoten pas écht begon bij *dwars*.

“Wie Judith zegt, denkt *dwars*. Ze ademt en bloedt *dwars*, terwijl ze bergketens verzet en de grootste oceanen drooglegt. Verstijven doet ze bij de gedachte dat haar blad ten onder zou gaan. Wie *dwars* pijnigt, sterft allesbehalve een martelaarsdood.” Het is niet opmerkelijk dat Judith op homerische wijze op de website van *dwars* wordt omschreven.

Voor Judith was *dwars* drie jaar lang immers alles. Een hyperbool, denkt u allicht, maar dat is het hoegenaamd niet. Daar, destijds op de Paardenmarkt, kwam Judith thuis. In een ietwat stoffig, met dwarsbladen en krakkemikkige stoelen gevulde ruimte zag Judith haar (journalistieke) toekomst voor zich, want na *dwars* ging ze onder andere bij Antwerp Management School aan de slag als contentmanager, gevolgd door een functie als eindredacteur bij PZC, de krant van haar geliefde heimat. “Dit is mijn plek”, zal ze toen hebben gedacht, wandelend rond de grote tafel die in het midden van de redactieruimte stond. “Ik ga de boel evenwel naar mijn hand zetten, want er zijn nog wat werkpunten.”

Wat ze dus vervolgens ook stelselmatig deed, op haar volkomen eigzinnige, humoristische, *bossy* en dwarse manier.

Bij Judith was er namelijk nooit sprake van halfslachtig en in het ijle door-drammend gedoe. Er moest resultaat zijn, liefst lijk, boeiend, uitgediept én mooi gestructureerd. Je verantwoordelijkheid als redactielid opnemen en beloftes nakomen, ook dát was voor haar een van de hoogste goeden. Judiths motto tijdens haar hoofdredacteurschap luidde immers als volgt: "Regeren is delegeren." Haar vreugde kon bijgevolg niet op toen ze op een rommelmarkt een bord vond waarop stond: *"I'm not bossy, I just have better ideas."* Vanaf dat moment sierde dat welluidend bord het redactielokaal, samen met haar zorgvuldig uitgekozen voorzittershamer (die ze belachelijk gemakkelijk hanteerde).

Pas op, Judith was er zich ook van bewust dat journalistieke schrijfsels alleen maar konden schitteren wanneer de innerlijke roerselen van haar redactieleden van tijd tot tijd in kroegen konden worden gevierd, beklonken en/of gedissecteerde. Ze haalde het onderste uit de kan van haar redactie, maar het feestgedruis met gelijkgezinden was voor haar even belangrijk.

Tijdens die gesprekken – ergens in een café in het Antwerpse – bleven Judiths journalistieke krachten de kop opsteken: luisteren en (bij vlagen messcherpe) vragen stellen. Zelfs tussen pot en pint straalde die vaardigheid door, geheel doelbewust trouwens. Dankzij haar wervelende persoonlijkheid, haar immer herkenbare lach en haar scherpe geest wist Judith altijd de juiste vraag, op het juiste moment, aan de juiste persoon én met de allermooiste intenties te stellen. Zo ontfutselde ze nieuwtjes, ze boorde dieperliggende kwesties aan die mensen dichter bij elkaar brachten en ze draaide haar hand er niet voor om om tot in de vroege uurtjes aan de toog of op haar kot te hangen om de mensen rondom haar bij te staan, aan te moedigen of een schop onder hun gat (of is het 'poep' in het Nederlands?) te geven.

Let wel, er moest nadien alsnog een mooi artikel uit de pen vloeien. *dwaars* lag haar nu eenmaal – naast alle mooie, eeuwigdurende vriendschappen – na aan het hart. Dat is zowaar een understatement.

In het holst van de nacht een auto induiken om Europees voorzitter Herman Van Rompuy na diens lezing aan UAntwerpen in diezelfde auto te interviewen? Een kolfje naar haar hand. Spuiten rapen in de Antwerpse parken? Geen probleem! Rector Alain Verschoren op de grill leggen? Nou! Trainen naar Brussel om Triggerfinger te interviewen, op het terras van het iconische Hotel Métropole? Ach, kinderspel! Tegelijkertijd door frontman Ruben Block worden gecompimenteerd voor haar opzienbarende typkunsten? Rad van tong als ze was, counterde ze dat compliment dan – al typend – weer razendsnel: "Bedankt, als jullie even geweldige antwoorden geven, komen we zeker ergens." Die gin-tonic nam Triggerfinger daardoor ongetwijfeld voor zijn rekening.

Schrijven, verbeteren, schrappen, weghalen, oppoetsen, creëren, bijleren, helpen; dat deed ze – naast bazig en dwars blijven – doodgraag. Daar was ze voor geboren en ook dát wist ze: "Toen ik tweeënhalf jaar geleden in Antwerpen aankwam, ontwikkelde ik bij *dwaars* vaardigheden en plezier in het schrijven en kreeg ik een snelcursus in het Antwerpse. Na de eerste vergadering had ik nooit kunnen vermoeden dat al die namen uit de onderwijswereld, cultuur en politiek en al hun dossiers ooit referenties bij mij zouden opleveren." Dat was de opener van haar laatste editoriaal, blik op oneindig, gericht op de toekomst.

Datzelfde editoriaal eindigde ze zo: "Ik heb veel te danken aan *dwaars* en heb er vrienden voor het leven gevonden. Uiteraard zoeken we weer nieuwe redactieleden voor het komende jaar. Ik kan het je van harte aanraden! Blijf niet stilzitten. Blijf bazig. Blijf *dwaars*."

Als een donderslag bij heldere hemel. Dat was Judith en dat is ze voor altijd.

Redactieleden 2012-2015

EREDOCTORATEN 101

Elk jaar beslist onze universiteit wie ze in het zonnetje zet. Ze kiest wie op de feestelijke uitreiking in de Koningin Elisabethzaal mag stralen, wie zich 'doctor honoris causa' mag noemen. Maar hoe krijg je een eredoctoraat, wie zijn dit jaar de gelukkigen en wat maakt de uitreiking aan Francesca Albanese zo bijzonder? *dwaars* vertelt je alles wat je wil en moet weten.

Een eredoctoraat krijg je niet zomaar, daar moet je wel wat voor doen. Het belangrijkste: opvallen bij een faculteit vanwege een bijzondere, eerbiedwaardige prestatie. Bij UAntwerpen mogen faculteiten namelijk afwisselend kandidaten voordragen. De faculteit motiveert haar keuze, het Bestuurscollege (eigenlijk het praesidium van onze unief) bespreekt het, keurt het goed en voilà: de uitnodigingen van de ceremonie kunnen de deur uit.

Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen koos voor longarts en activiste Wanda de Kanter vanwege haar "uitzonderlijke bijdrage aan de volksgezondheid, haar onvermoeibare strijd tegen de tabaksindustrie en haar aanhoudende inzet voor een rookvrije generatie" (p. 7). Het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid (IOB) eerde Noura Erakat voor haar werk dat "fundamenteel het begrip van internationaal recht heeft veranderd en dat in relatie bracht tot het diepgaande onrecht van vandaag de dag". Faculteit Sociale Weten-

schappen droeg de Finse Sanna Järvelä voor vanwege haar "baanbrekende bijdragen aan de leerwetenschappen. Haar werk heeft ons begrip over hoe groepen samen leren gevormd" (p. 8). Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen eerde Juliette Legler voor haar "unieke One Health-aanpak, waarbij ze mens, dier en leefomgeving samen bestudeert om effectievere milieubeschermingsmaatregelen te kunnen ontwikkelen" (p. 9).

Tot zover de wetenschappelijke eredoctoraten. Bij het eredoctoraat voor Algemene Verdiensten werkt het net iets anders. Er is namelijk geen Faculteit Algemene Verdiensten, daarom wordt die steeds uitgekozen door de rector. Dit jaar niet door één rector, niet door twee, maar door drie. UAntwerpen, UGent en de VUB besloten gezamenlijk een eredoctoraat van Algemene Verdiensten uit te reiken – een unicum. Albanese, speciaal VN-rapporteur voor mensenrechten in Palestijnse gebieden, was de uitverkorene. Als VN-rapporteur analyseert ze het beleid van Israël in de Palestijnse gebieden. Ze onderzoekt de intentie achter de misdaden van Israël en was daarmee een van de eersten die concludeerde dat er sprake is van genocide. Haar erkenning bleef niet onopgemerkt en leidde tot een opflakking van het debat: kunnen Vlaamse universiteiten samenwerken met Israëlische? Meer hierover en over haar werk en leven lees je op p. 10.

Nooit eerder waren de eredoctoraten zo maatschappelijk relevant als nu. Nooit eerder reikten drie universiteiten samen één eredoctoraat uit. En nooit eerder bestond de volledige lijst uit vrouwen. De wereld verandert. UAntwerpen verandert mee.

tekst: Thijs van Dam
beeld: Lina Goethals
lay-out: Bjorn De Busschere

Naam:

Dr. Wanda de Kanter

Faculteit:

Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen

Promotor:

Prof. dr. Filip Lardon

tekst: Rabiathou Jalloh en
Thijs van Dam
beeld: Lina Goethals
lay-out: Bjorn De Busschere

EREDOCTOR

"Er was eens een meisje van twaalf", begint dr. Wanda de Kanter haar master-

class, "dat in een groot kasteel woonde. Tenminste ... zo leek het. In werkelijkheid was het een kostschool. Er waren oudere jongens van zeventien die zeiden: 'Meisje, je hoort er helemaal niet bij. Je ziet er stom uit met je scheiding in het midden en je paardenstaart. Je moet gewoon een sigaret gaan roken.'" Meer dan vijftig jaar later gebeurt het toen nog ondenkbare: datzelfde meisje, tegenwoordig longarts en activiste, ontvangt een eredoctoraat voor haar inzet tegen de tabaksindustrie. Hoe is een onzeker, rokend meisje uitgegroeid tot een internationaal antirook-icoon? En nog belangrijker: wat kan ze ons leren over de strijd tegen de tabaksindustrie?

De Kanter stopte dankzij haar dochter op haar 47ste met roken, schreef boeken en richtte een stoppen-met-rokenpoli op. "Maar de kraan bleef openstaan. Niemand doet er iets aan." Daarom trok ze naar de politiek, maar realiseerde zich: "Er is een totale politieke onwil." Ze vroeg zich toen af waarom, maar vandaag kent ze het antwoord. "Op het moment dat je de tactieken van de tabaksindustrie ziet, weet je: het is geen vrije keuze, het is een maligne industrie."

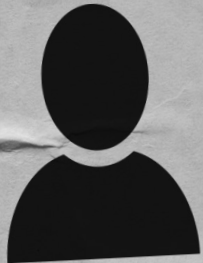
Roken is dus geen vrije keuze. "Het is zo onrechtvaardig. Niemand weet het. Mensen worden zo verkeerd voorgelicht dat ze zelfs zeggen: 'Het is mijn schuld dat ik kanker krijg.' Er is maar één schuldige en dat is de tabaksindustrie." Net dat schuldgevoel

drijft haar in de strijd. Niet tegen het individu, maar tegen de industrie en haar arglistige tactieken, zoals vapes met suikerspin- en regenboogsmaak gericht op kinderen.

Wat zou De Kanter anders doen als zij minister van Volksgezondheid was? "Naast een allesomvattend en-enbeleid – hogere prijzen en betere handhaving – blijft het belangrijkste dat de lobby van de tabaksindustrie gestopt moet worden. Zo moet er geen overleg mogelijk zijn tussen de overheid en de industrie."

Ondanks de jaarlijkse acht miljoen tabaksdoden wereldwijd is er een gebrek aan draagvlak vanuit de politiek. Dan maar een omweg? "Mensenrechten kunnen wel de aandacht trekken: in Malawi werken kindslaven voor de tabaksindustrie, wat al leidde tot een rechtszaak door een Engels mensenrechtenkantoor. We hebben geen plantages in België en Nederland, maar we kunnen wel leren van hun rechtszaken", zegt ze.

Meer dan vijftig jaar na haar eerste sigaretje laat Wanda de Kanter zien dat de strijd nooit bij het twaalfjarig meisje had moeten liggen, en ook niet bij de roker vandaag. Het echte gevecht speelt zich af achter de schermen, bij een industrie die haar tactieken als een kameleon aanpast en zo de kraan openhoudt. Of ze te verslaan is, blijft de vraag – maar dat iemand het probeert, begon ooit met een meisje dat er gewoon bij wilde horen. □

Naam:
Prof. dr. Sanna Järvelä

Faculteit:
Sociale Wetenschappen

Promotor:
Prof. dr. Piet Van den Bossche

EREDOCTOR

tekst: **Samuël van Dam**
beeld: **Lina Goethals**
lay-out: **Bjorn De Busschere**

Prof. dr. Sanna Järvelä is al haar hele leven bezig met één vraag: hoe leren mensen? Niet hoeveel, maar op welke manier. Waarom glijden sommige studenten moeiteloos door de leerstof en hebben andere juist veel moeite? Järvelä raakte gefascineerd door dat thema.

Lang geleden, ergens in het besneeuwde noorden van Finland, was er slechts een computer beschikbaar voor een volle klas leerlingen. "We hadden niet genoeg geld om meerdere computers te kopen, maar we waren wel met veel studenten", zegt Järvelä. Ze zag daar geen schaarste, maar kansen. Wat haar vooral opviel, was de manier waarop mensen samen omgaan met technologie: hoe ze discussiëren, aanwijzen en uitleggen. "Toen realiseerde ik me dat het niet de computer of de technologie was, maar de interacties." En daar, in die Finse klas, werd een levenswerk geboren.

de luie luxe van AI

De tijd van computerschaarste is ondertussen al lang voorbij. AI dicteert het tempo en Järvelä stelt haar studenten telkens weer dezelfde ongemakkelijke vraag: "Wil je snel leren en presteren of wil je daadwerkelijk leren?" Volgens haar zit daar een fundamenteel verschil. "Als je wil presteren, dan kan je gerust met AI werken. Dat is snel en makkelijk." Maar echt leren is een ander verhaal. "Als we willen dat mensen leren, praten we over ontwikkeling. Want hoe balanceren we tussen leren en implementeren?" Haar verdict is bikkelhard: "AI maakt mensen lui."

is AI ethisch?

Ondanks haar kritiek is Järvelä geen doemdenker. "Dat is waarom ik werk aan zelfregulerend leren: de manier waarop wij als leerlingen omgaan met leren, en hoe we ons leren kunnen controleren en monitoren." Samen met haar team bouwt ze daarom aan een ethische AI-agent die studenten uitdaagt in plaats van hen te verwennen. "Onze agent geeft studenten niet het antwoord, maar helpt hen met vragen stellen en nodigt hen uit om samen te leren." Als het aan Järvelä ligt, krijg je de antwoorden dus niet meer aangereikt met een snelle prompt, maar stelt de agent jou de vraag: "Hé, heb je dit al opgemerkt?"

Bij de verrassing van een eredoctoraat viel ze bijna van haar stoel. Logisch ook, want het is de hoogste eer die een universiteit kan geven aan een wetenschapper. "Ik moest het laten bezinken, maar na een paar dagen was ik bijgekomen, op een goede manier natuurlijk", lacht Järvelä. Dat gevoel vertaalt ze snel naar haar werk: "Leren is de enige manier waarop we onszelf kunnen vernieuwen."

Haar advies aan ons? Gebruik AI, maar bouw ondertussen aan je eigen fundament. Technologie verandert in sneltempo, maar "het blijven de mensen die het moeten doen". ▢

tekst: Bjorn De Busschere
beeld: Lina Goethals
lay-out: Bjorn De Busschere

EREDOCTOR

Al van kinds af aan was prof. dr. ir. Juliette Legler gefascineerd door de natuur en bracht ze talloze uren door in de uitgestrekte Canadese bossen waar ze opgroeide. Wat begon als een kinderlijke nieuwsgierigheid bleek de kiem voor een indrukwekkende missie. Voor haar was het toen al duidelijk: haar carrière zou in het teken staan van het beschermen en behouden van de natuur.

Vandaag is Legler een van de meest invloedrijke stemmen binnen de milieu-toxicologie. Daar vertaalt ze die vroege passie naar haar unieke One Health-aanpak. In een wereld met steeds meer chemicaliën en microplastics is traditioneel onderzoek dat mens, dier en milieu strikt scheidt niet langer toereikend. Mensen, dieren en de natuur worden namelijk tegelijkertijd blootgesteld aan dezelfde vervuiling. Ze delen ook overeenkomstige kwetsbaarheden en cruciale biologische mechanismen. Door die domeinen geïntegreerd te onderzoeken met Leglers vernieuwende aanpak, kunnen milieurisico's veel preciezer worden ingeschat. Dat leidt tot effectievere beschermingsmaatregelen die het gehele leefmilieu ten goede komen.

wetenschap zonder proefdieren

Opmerkelijk is haar visie op het gebruik van proefdieren. Hoewel een deel van haar aanpak steunt op dierkundig onderzoek, maakt haar team intensief gebruik van

moderne alternatieven: computermodellen, kunstmatige intelligentie en in vitro celculturen. "Als toxicoloog heb ik geen ratten en muizen nodig om de effecten van giftige stoffen te onderzoeken", legt Legler uit. "Daar kunnen we slimmer mee omgaan."

de kracht van erkenning

dwars sprak Legler vlak na de ceremonie. Naast haar aanstekelijke glimlach viel vooral haar oprechte bescheidenheid op. Ondanks een indrukwekkende carrière als hoogleraar en hoofd van de divisie Toxicologie aan het Institute for Risk Assessment Sciences van de Universiteit Utrecht heeft dit eredoctoraat een grote impact. "Erkenning is zo belangrijk", vertelde ze. "Wetenschappers willen altijd zekerheid en alles weten voordat ze iets durven zeggen. Die onzekerheid zit ook in mij."

Het bericht van de nominatie kwam bovendien op een emotioneel kantelpunt in haar leven. Haar moeder werd immers kort daarvoor ernstig ziek. Dat haar wetenschappelijke vakgenoten haar op dat moment die waardering gaven, raakte haar diep: "Het kwam zó binnen in mijn hart."

Aan het einde van het gesprek richtte Legler zich tot de studenten met een heldere boodschap: toxicologie is een ernstige discipline met een enorme maatschappelijke relevantie. Ze hoopt dat studenten zich bewuster worden van de invloed van hun omgeving op hun gezondheid en dat ze hun dromen blijven najagen. "Iedereen is nodig om deze aarde beter te maken", sloot ze af. □

Naam:
Prof. dr. ir. Juliette Legler
Faculteit:
Farmaceutische, Biomedische
en Diergeneeskundige Weten-
schappen
Promotor:
Prof. dr. Dries Knapen

MASTERCLASS MET FRANCESCA ALBANESE

Francesca Albanese, speciaal rapporteur van de Verenigde Naties voor de bezette Palestijnse gebieden, ontving op 2 april een eredoctoraat voor Algemene Verdiensten van UAntwerpen, UGent en de VUB – een primeur. Nooit eerder sloegen meerdere Vlaamse universiteiten de handen in elkaar voor een gezamenlijke uitreiking. Na de plechtigheid gaf Albanese een lezing waarin ze haar mandaat toelichtte, beschuldigingen van antisemitisme weerlegde en de rol van universiteiten kritisch benoemde. Ook een panelgesprek met verschillende academici maakte deel uit van de namiddag.

“Een speciaal rapporteur is geen diplomaat”, benadrukt Albanese aan het begin van haar masterclass. Haar mandaat is duidelijk omschreven: “Het vastleggen en rapporteren van de schendingen van het internationaal recht door Israël in de bezette Palestijnse gebieden.” Daarvoor werd ze door de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties aangesteld als onafhankelijk expert. Speciaal rapporteurs werken pro bono. “Het is een dienst die we leveren. Ik ben er trots op dat we niet betaald worden. Zo kan er niet gezegd worden dat we het voor het geld doen”, stelt Albanese. Daarmee benadrukt ze het onafhankelijke karakter van haar functie.

beschuldigingen van antisemitisme

Sinds het begin van haar mandaat wordt Albanese antisemitisme en het steunen van terrorisme verweten. Ze verwerpt die beschuldigingen en stelt dat ze als mensenrechtenjurist de acties van Israël uitsluitend toetst aan het internationaal recht. Ze wijst verder op het gevaar van het onjuiste gebruik van de term: “Dat holt de kracht van het woord uit.” Albanese stelt dat antisemitisme een realiteit is, maar dat de term nu onterecht wordt gebruikt om mensenrechtenverdedigers de mond te snoeren. Een belangrijk concept dreigt op die manier zijn betekenis te verliezen.

Haar werk wordt verder ook bemoeilijkt doordat Israël haar zonder juridische basis de toegang tot de Palestijnse gebieden heeft ontzegd. Dat terwijl landen bezoeken, spreken met mensen en ter plekke observeren belangrijke bronnen zijn voor een speciaal rapporteur om rapporten te kunnen opstellen. “Zelfs de speciaal rapporteur voor Afghanistan mocht onder de Taliban het land nog binnen”, vertelt Albanese.

kolonialisme, de markt en internationaal recht

Wat er nu gebeurt in Gaza is geen toeval, stelt Albanese. Ze verwijst naar een wereldwijd systeem, geworteld in kolonialisme, dat het mogelijk maakt dat sommigen profiteren van oorlog en uitbuiting terwijl anderen lijden. Militaire macht, kapitaal en technologie zetten niet alleen de onderdrukking van de Palestijnen voort, maar ook die van bevolkingen in grondstofrijke regio's zoals Congo en Soedan. Daar hebben multinationals vandaag de rol van vroegere koloniale staten overgenomen, aldus Albanese. Met die analyse plaatst ze het conflict in een bredere, mondiale context. Ze concludeert provocerend: “Wie wapens, financieel kapitaal en algoritmen controleert, is een vijand van ons allen.”

Ook Gamze Erdem Türkelli, onderzoekshoofddocent bij de onderzoeksgroep Recht en Ontwikkeling aan UAntwerpen, spreekt tijdens het panelgesprek over hoe "het internationaal recht moet bijbenen met de realiteit van de marktdominantie". Ze wijst erop dat bedrijven die actief zijn in bezette gebieden een verhoogde verantwoordelijkheid hebben, maar dat de wet die bedrijven niet rechtstreeks reguleert. Staten zijn echter wel van rechtswege verplicht om bedrijven die mogelijks het internationaal recht schenden te reguleren.

Eva Brems, professor mensenrechten aan UGent, beschrijft daarbij een paradox. Enerzijds stelt Brems dat het internationaal recht in een legitimiteitscrisis zit: "De structurele schendingen van de mensenrechten door Israël hebben al tientallen jaren de zwakte blootgelegd van wat we als internationale gemeenschap hebben opgebouwd. De genocide in Gaza heeft dat versterkt door de openlijke minachting voor het internationaal recht." Anderzijds benadrukt ze dat internationaal recht en mensenrechten nu thema's zijn die in de bredere samenleving besproken worden. Zo hebben ook de studentenprotesten volgens Brems de universiteiten als actor op de kaart gezet, waardoor ze transparanter omgaan met partnerschappen.

universitaire gemeenschap

Ook Albanese spreekt tijdens haar masterclass over de rol van de universitaire gemeenschap. Ze erkent daarbij dat rectoren een systeem erven en binnen bestaande structuren en samenwerkingen moeten werken die ze niet zelf hebben opgezet.

"De harten van mensen veranderen sneller dan systemen", vertelt Albanese. Toch benadrukt ze dat universiteiten hun verantwoordelijkheid moeten nemen en banden met Israël moeten breken.

Ze richt zich ook tot de studenten met een woord van dank. "De jongere generatie loopt instinctief voorop in de strijd", aldus Albanese. Ze vertelt dat ze onder de indruk is van de manier waarop jongeren zich zo snel en goed hebben georganiseerd, bijvoorbeeld tijdens de bezettingen aan universiteiten wereldwijd. "Aan iedereen die in de tentenkampen heeft gezeten, zeg ik: bedankt! Zo veranderen we het systeem. Zo maken we mensenrechten voor iedereen werkelijkheid."

Albanese eindigt haar masterclass met een uitleg over *sumud*, wat standvastigheid betekent. "Het idee van *sumud* gaat verder dan louter verzet", legt ze uit. Volgens haar hebben Palestijnen niet alleen weerstand geboden tegen de onhoudbare situatie, maar tonen ze ook een diep vermogen tot aanpassing en verbeelding. Ondanks jarenlange ontheemding blijven ze, tegen alle verwachting in, als gemeenschap bestaan en het leven liefhebben. Dat is volgens Albanese de belangrijkste les van dit moment: "Plant dit idee als een zaadje in jezelf en laat het groeien." □

Naam:
Francesca Albanese

Promotoren:
Prof. dr. Herwig Leirs
Prof. dr. Petra De Sutter
Prof. dr. Jan Danckaert

EREDOCTOR

tekst: Stien Loos
beeld: Lina Goethals
lay-out: Viktor Van Kerckhoven

OVER ZIJN ZOEKTOCHT NAAR PROBLEMEN, ABSOLUTE DEMOCRATIE EN HET GEVAAR VAN RESPECTABELE BURGERS

ILJA LEONARD PFEIJFFER

Omstreeks elf uur 's ochtends lopen we zenuwachtig in cirkels rond de glazen vergadertafel in het dwarslokaal. Nog snel een laatste koffie achterover tikken om net ietwat scherper te zijn. De telefoon gaat een paar keer over. Zijn stem klinkt warm en vriendelijk. Aan de andere kant van de lijn zit een man die zijn vaderland ontvluchtte in 2008 om te ontsnappen aan het ergste wat een schrijver kan overkomen: een land zonder problemen. Nu, bijna twee decennia later, is daar niet veel van over. Daarom is de schrijver met bontjas terug in de Lage Landen voor een collegetour over zijn nieuwste werk: *Absolute democratie*. **dWARS** sprak met de Avondlander over wat er gebeurt als een democratie zichzelf uitholt met behulp van haar eigen burgers en waarom dat ook jouw probleem is.

Nog voor de migratiecrisis en de climax van het massatoerisme verhuisde Ilya Leonard Pfeijffer naar Genua. Italië, welteverstaan. Een rare bestemming als je het de lokale taxichauffeur vraagt, want voor Italianen is Noord-Europa het paradijs op aarde. "Toen ik net hiernaartoe was verhuisd, werd me altijd gevraagd: 'Waarom Italië?'" Zo belandde Pfeijffer in de paradoxale situatie dat hij Italië moest verdedigen tegen Italianen. "Op een gegeven moment bedacht ik een standaardantwoord: ik zei dat ik van Nederland naar Italië was gegaan, omdat Nederland een land was zonder problemen. En dat is natuurlijk een probleem, want je hebt problemen nodig voor een verhaal", lacht hij. "Maar dat was in 2008, inmiddels is dat verleden tijd."

het verlichte zuiden

"In Nederland moest ik alles uit mijn duim zuigen, terwijl ik in Italië alleen maar mijn voordeur moest uitlopen om een arsenaal aan problemen te hebben." Het is deels een grap, zegt hij zelf. Maar niet helemaal. Italië bood hem thema's aan die in de Lage Landen nog niet eens bestonden, en laat dat nu net de grote onderwerpen zijn waar wij als studenten mee opgroeien. In *La Superba* beschrijft Pfeijffer zijn onoverwinnelijke liefde voor Genua als een labyrintische stad waar de vluchtelingen langs de kade lopen. Dat terwijl Nederland het nog in Keulen hoorde donderen bij het woord 'migratiecrisis'. "Italië heeft mij dat soort thema's aangereikt." Maar het gaf hem meer dan stof tot schrijven alleen. "Door te wonen in een monumentale omgeving heb ik de angst verloren om monumentaal te zijn. Ik durf wat klassieker te schrijven, maar ook groter en helderder. Ik ben door het licht van Italië helderder geworden." Pfeijffer plaatst het in perspectief: "Ik ben nooit echt weggegaan. Ik heb alleen mijn territorium een beetje uitgebreid."

een democratie zonder na te denken

Wat hij in Italië zag, was geen ansichtkaart, maar eerder een terugkerend fenomeen: een democratie die zichzelf begon op te eten. Pfeijffer noemt het de 'absolute democratie'. Hij legt uit: "Het probleem is dat een dictatuur van de meerderheid in de kortste keren heel erg gaat lijken op een dictatuur. Het is eigenlijk een contradictio in terminis." Pfeijffer pauzeert, haalt diep adem en verduidelijkt. "Een absolute democratie is een democratie die in naam van de democratie de democratie afschaft."

Daarin hebben politici een cruciale rol. Zij zijn niet de oplossing, maar het probleem. "Je ziet dat politici de neiging hebben om voortdurend aansluiting te zoeken bij de publieke opinie. En dat lijkt dan oppervlakkig gezien democratisch, want ze zoeken verbinding bij wat het volk wil." Maar volgens Pfeijffer schuilt daar net het gevaar. "De publieke opinie is zo veranderlijk als wat en bovendien incidenteel gestuurd. Er moet maar iets kleins gebeuren en de gehele publieke opinie slaat weer om." Het gevolg is pijnlijk voorspelbaar: "Een coherent langetermijnbeleid wordt op die manier onmogelijk." En dan nog harder: "Ze zijn veel meer bezig met hun eigen herverkiezing dan met het landsbelang op lange termijn."

"Geen enkele politicus durft het aan om te doen wat nodig is, omdat maatregelen op korte termijn heel erg onpopulair zijn." Klimaatverandering is daar volgens Pfeijffer een goed voorbeeld van. "Het is een van de meest rampzalige problemen die voortkomen uit het onvermogen om na te denken over de lange termijn." Voor een generatie die haar toekomst voortdurend gereduceerd ziet worden tot wat haalbaar is, klinkt dat minder abstract dan het zou mogen. Want wie

de lange termijn opgeeft, verliest vroeg of laat ook de macht. "Politici met dictatoriale agenda's openen namelijk onmiddellijk de aanval op de pers en op de universiteiten", zegt Pfeijffer. "Zelfstandig nadenken moeten ze niet hebben: dat is de aartsvijand van dictatoriale regimes."

De rekening ligt bij onze generatie. Niet als metafoor, maar letterlijk. "Als we het hebben over de grote problemen in de wereld – de klimaatcrisis, ongelijkheid en alle andere grote uitdagingen – dan kunnen we concluderen dat mijn generatie het niet meer gaat oplossen; die hebben de kansen gehad. We moeten het dus hebben van jullie, de volgende generatie. En als ik die gesprekken voer met studenten geeft me dat hoop." Maar daarin schuilt ook een gevaar. Vaak begint het onschuldig met een leasecontract. "De grootste valkuil is dat je voor je het goed en wel beseft in een rijtjeshuis woont, in een auto met siervelgen rijdt en zoals iedereen in de file staat om je kleine kinderen op te halen van de crèche. We moeten voorkomen dat studenten afstuderen en zich ontwikkelen tot respectabele burgers."

studeren als kritische levenshouding

Zelf is hij naar eigen zeggen nooit klaar met kennis vergaren. Pfeijffer beschouwt zichzelf als de eeuwige student. "Ik blijf studeren, lezen en neerkijken op de burgerlijkheid", zegt hij met een glimlach in zijn stem. "Dat is echt alles wat we als studenten moeten doen." Die houding zie je ook terug in zijn werkwijze. "Ik begin bij de eerste zin en dan zie ik wel wat ervan komt. Het moet gewoon organisch onder mijn handen ontstaan." Voor Pfeijffer geldt dan ook: geen schema's en geen hoofdstukindelingen. "De interessantste ideeën zijn niet van tevoren te verzinnen, die ontstaan wanneer ik bezig ben."

Pfeijffer is niet alleen romancier, maar ook essayist. Maar om de complexiteit van een thema te bewaken, verkiest hij de roman boven het essay. "Een essay is bijna altijd een versimpeling. Je reduceert complexe thematiek tot een betoog." Een roman doet precies het omgekeerde. "Je kunt dezelfde

thematiek behandelen zonder dat de complexiteit verloren gaat. Je kunt het dan vanuit verschillende invalshoeken belichten door allerlei verschillende persona's tegenstellende opvattingen op te leggen en scènes te spiegelen. Met een roman kun je de complexiteit opzoeken door met verschillende lagen te werken." Het is geen toeval dat een lezer hem ooit vertelde dat *La Superba* de vluchtelingenproblematiek alsmā ingewikkelder voor hem had gemaakt. "Dat vond ik een compliment. Daar gaat het om."

Nu trekt de Librislaureaat door de onderwijsinstututen van de Lage Landen om de honger van studenten te stillen met een collegetour over zijn nieuwe boek. Over de gesprekken die Pfeijffer voert in de aula's met het studentikoos publiek is hij "zonder enige uitzondering" enthousiast. "Ik ben echt onder de indruk van de betrokkenheid en de deskundigheid van de huidige studentengeneratie. Dat stemt me hoopvol. Maar goed ook, want alle grote problemen van de wereld zijn voor deze generatie." De man die in 2008 vluchtte uit een land zonder problemen heeft zijn territorium inmiddels flink uitgebreid. De problemen zijn ook niet verdwenen. Voordat Pfeijffer het gesprek beëindigt, benadrukt hij nogmaals zijn eeuwige mantra: "Blijf student." □

tekst: Samuël van Dam
en Willem Cretskens
beeld: Lina Goethals
lay-out: Thijs van Dam

VIJF PFEIJFFERFEITJES

Wat is uw favoriete eten?

Pasta met gorgonzolasaus.

Wat is uw favoriete artiest/muziekgenre?

Muzikaal ben ik eigenlijk echt een omnivoor. Klassiek, pop ... als het maar goed is. Tijdens de pandemie, een soort symptoom van covid, heb ik een ongeneselijke voorkeur voor barokmuziek ontwikkeld, vooral Italiaanse vocale barokmuziek.

Wat doet u het liefst als u niet aan het schrijven bent?

Het liefst ben ik dan aan het wandelen buiten, koffie aan het drinken of naar mensen aan het kijken.

Welk boek zou u iedere student verplichten te lezen?

De Odyssee van Homerus, daar zit echt alles in. Dat is een soort oerknal van de westerse literatuur.

Hebt u een concrete tip voor studenten?

Blijf betrokken.

DE LOGINHEL

Elke keer wanneer ik eindelijk motivatie heb gevonden om aan mijn schoolwerk te beginnen, bots ik op dezelfde digitale muur. Of ik nu mijn lessenrooster wil checken of een cursus op Blackboard wil openen: Microsoft wil voor de honderdste keer weten of ik het wel echt ben. Ben ik een student, of een gemene inbreker die snode plannen heeft met mijn cursussen? Ik ben het beu, en ik ben niet de enige. Daarom vroeg dŵars aan cybersecurityspecialist Thomas Janssen: waarom doet de universiteit ons dit aan?

“Het is niet onlogisch dat we multifactorauthenticatie (MFA) hebben. Zonder die extra check is het systeem een vogel voor de kat. Zodra een hacker toegang heeft tot één apparaat dat verbonden is met het netwerk, krijgt die namelijk veel gemakkelijker toegang tot het volledige netwerk van de universiteit. Het gaat niet alleen om jouw persoonsgegevens. Denk aan examens die nog niet zijn afgelegd of jarenlang wetenschappelijk onderzoek dat gestolen kan worden. Statistieken tonen aan dat MFA maar liefst 99 procent van alle account hacks voorkomt”, vertelt Janssen.

Wat studenten juist het meeste stoort, zijn de buitensporige vereisten. Dat wachtwoord van minimaal twaalf tekens? “Een wachtwoord alleen is niet meer van deze tijd”, stelt Janssen. Hackers raden simpele wachtwoorden in enkele seconden, en met de hulp van AI in minder dan dat. Daarbovenop kunnen zelfs complexere wachtwoorden gewoon gekocht worden op het dark web als ze ergens in een database zijn gelekt.

Maar waarom moet die verificatie zo omslachtig zijn? Janssen geeft toe: “Het huidige proces is inderdaad tijdrovend. Het ICT-team hanteert strikte regels: in een browser word je na een uur inactiviteit automatisch uitgelogd. Dat is veilig als je je laptop onbeheerd achterlaat in de bib, maar superirritant als je gewoon een hele dag op je kamer studeert.” De geschetste scenario's gaan vaak uit van fysieke risico's, zoals onbeheerde toestellen, wat niet altijd aansluit bij hoe studenten dagelijks werken.

Tijdens het gesprek viel één ding op: er bestaan oplossingen, denk aan SSO, wachtwoordmanagers en *passkeys*, maar vreemd genoeg krijgen we daar geen toegang toe of uitleg over. □

tekst: Lina Goethals
beeld: Ine Cuypers
lay-out: Thijs van Dam

Tips van Janssen die je kunnen helpen met het inlogproces:

De verborgen *single sign-on* (SSO): Browserinstellingen (Chrome, Safari ...) kunnen het aantal MFA-prompts op je eigen laptop drastisch verminderen. Zoek op 'browser SSO instellen'.

Wachtwoordmanagers: Stop met het onthouden van die twaalf tekens. Gebruik een wachtwoordmanager die ingebouwd zit in je apparaat; dat is veiliger en veel sneller.

Passkeys: Hiermee log je in met gezichtsherkenning of je vingerafdruk via je gsm of laptop, zonder codes over te typen.

STUDENT ZIJN EN ONDERNEMEN

DROMEN, DURVEN EN DOEN

Je kent het wel: je schrikt wakker! Het is midden in de nacht. Je had een droom. Een droom over een idee dat de wereld gaat veranderen. Goed nieuws! Dat hoeft niet bij een droom te blijven. Op UAntwerpen bestaat er sinds anderhalf jaar de dienst Creativiteit en Ondernemerschap (CREO), opgericht door diensthoofd Barbara Tan. Tussen haar vele afspraken door staat ze dwaars te woord. Haar team helpt en ondersteunt ambitieuze studenten om van die droom werkelijkheid te maken.

Welke statuten kunnen deze studenten aanvragen en wat zijn de voordelen?

“Enerzijds is er het statuut van student-ondernemer van de universiteit. Daardoor kan je gebruikmaken van de welbekende bijzondere faciliteiten. Anderzijds is er het fiscale statuut student-zelfstandige van de Vlaamse overheid. Daarvoor moet je minstens 27 studiepunten opnemen, tenzij Demir daar weer aan sleutelt. Je moet ook ouder zijn dan 18 en jonger dan 25 jaar. Dat is fiscaal gunstig omdat je nog geen belastingen betaalt.”

Waar ligt de focus van jullie werking?

“We focussen op de ondernemende mindset. Die visie past perfect bij de slogan van de universiteit: ‘Bepaal mee de toekomst.’ De jeugd is de toekomst. Zij bepalen vandaag hoe morgen eruit zal zien.”

Moet je een opleiding economie volgen om student-ondernemer te worden?

“Nee hoor, met het economische luik kunnen we je zeker helpen. Studenten komen bovendien uit uiteenlopende opleidingen. Zo runt een student Toegepaste economische wetenschappen een *photo booth*-bedrijf, baat een geneeskundestudent een zaak uit in bruidskledij en runt een student Biomedische wetenschappen een dierenoppasdienst. Zelf heb ik ook die ondernemende mindset – ooit had ik een webshop met Mongoolse pantoffels uit merinowol. Mijn man gaf mij zo’n paar cadeau en ik was volledig verkocht. Daarom heb ik er meteen een volle container van besteld.”

Waarom is er een aparte dienst voor studenten?

“CREO is deel van het departement Research, Innovation & Valorisation Antwerp (RIVA), de centrale onderzoeks- en valorisatiedienst van UAntwerpen. Universiteiten hadden al langer Technology Transfer Offices (TTO’s) die zich traditioneel vooral focussen op onderzoekers die hun onderzoek verder willen ‘valoriseren’. Denk bijvoorbeeld aan een onderzoeker die een patent ontwikkelt en dat vervolgens via een licentie laat gebruiken, of die vanuit zijn onderzoek een bedrijf opstart. Bij studenten ligt dat anders. Zij zijn geen werknemers, maar ‘klanten’ van de universiteit – voor hen is deze dienst opgericht.”

Schuilt er een ondernemer in elk van ons?

“De *Entrepreneurship Flower* van de Europese Commissie zegt dat ondernemen draait om kansen zien, ideeën uitwerken en nadenken over de waarde ervan. Waarde gaat trouwens niet alleen over hoeveel komidabroodjes je van de winst kan kopen, maar ook over de sociale en maatschappelijke impact. Daarnaast moet je weten wat en wie je nodig hebt om je idee waar te maken – mensenkennis komt altijd van pas. Een gouden regel: als je iemand zelfs je goudvis niet toevertrouwt, sluit er dan ook geen contract mee af. En het belangrijkste? Actie. Theorie is prachtig, maar als je die niet kan omzetten in de praktijk, blijft het bij een mooie PowerPoint.”

Hoe ziet u de toekomst van CREO?

“Ik zou de dienst graag verder uitbreiden, nog sterker inzetten op interdisciplinariteit en ook meer richting techstart-ups gaan. De interessantste innovaties ontstaan doordat studenten uit verschillende opleidingen samenwerken.”

Wat zegt u tegen een student die nu wakker ligt met een heel goed idee, maar de stap niet durft zetten?

“Blijf niet zitten met je idee, neem contact op met onze dienst of kom gerust eens naar een event. Naar een Ideation Bootcamp bijvoorbeeld, een extra-curriculair programma van vier avonden waar je begeleiding krijgt om je idee kritischer te bekijken en bij te sturen. Op het einde is er meer duidelijkheid over of en hoe je met dat idee verder kan. Slechte ideeën bestaan niet, maar soms is de wereld er nog niet klaar voor of kunnen ze een extra denkkronde gebruiken.”

Hoe zit dat nu in de realiteit? Wat vinden student-ondernemers zelf van de ondersteuning die ze krijgen? Wat zijn hun uitdagingen en mogelijkheden? Worden ze slapend rijk? Of is dat helemaal niet waar het ondernemerschap om draait? *dwaars* laat twee student-ondernemers aan het woord.

Des De Borger zit in zijn derde jaar Fysica en alsof daar nog niet genoeg tijd in kruipt, runt hij ook nog een eigen studentenonderneming: DESign3D. Met zijn 3D-printers maakt hij objecten die gelinkt zijn aan Antwerpen, zoals de Antwerpse skyline, de Boerentoren, de kathedraal en de Brabofontein – items die de echte Antwerpenaar in huis moet hebben.

Hoe ben je hiermee gestart?

“Door te veel vrije tijd tijdens de coronapandemie werd het een uit de hand gelopen hobby. Die vleermuis was dus toch nog ergens goed voor.”

Hoe heb je je eerste klanten gevonden?

“Mijn eerste echte klanten heb ik bereikt via Loqual, een winkeltje in de stad. Iedereen krijgt daar een rek om producten te verkopen en in ruil sta je af en toe zelf achter de kassa. Ideaal!”

Je doet alles alleen. Waar heb je de technische ondernemersskills geleerd?

“Het meeste heb ik zelf uitgezocht met hulp en advies van vrienden. CREO heeft me ook heel goed begeleid. Zij hebben mij gevraagd om een pitch te geven op TechNight om daar mijn ondernemersverhaal te vertellen en contacten te leggen. Connecties zijn key.”

Met welke uitdagingen kreeg je al te maken?

“Soms krijg ik aanvragen om van één product heel grote oplages te maken. Technisch gezien zou dat lukken, maar uit zo’n repetitieve opdracht haal ik weinig voldoening. De visie van mijn onderneming is dat alles lokaal gemaakt is én door mij ontworpen wordt. Van dat principe weiger ik af te stappen. Honderd procent achter je onderneming staan en trouw blijven aan jezelf is de sleutel tot succes.” ▶

Wat zou je meegeven aan studenten die ook een idee hebben, maar twijfelen om eraan te beginnen?

"Ga ervoor! Passie is de belangrijkste drijfveer. Zodra dat verdwijnt, verdwijnt ook de zin om ervoor te vechten. Toen ik startte, vond ik het ook heel spannend. Ik wist niet of mensen mijn producten zouden willen kopen. Maar al doende leert men. Maak gebruik van de begeleiding die er is. CREO biedt veel coaching en hulp, je hoeft echt niet alles alleen te doen."

Hoe combineer je dit met je studies?

"Plannen is essentieel. Soms moet je ook bewust een stap terugzetten en erkennen dat je niet alles tegelijk kan. Je kan met twee handen geen vijf ballen in de lucht houden. Die les heeft mij ook in het algemeen geholpen: prioriteiten stellen en aanvaarden dat balans geen optie is, maar een noodzaak."

Wat wil je nog bereiken?

"Ik wil graag samenwerken met organisaties of projecten rond het beschermen van gifkikkers in Zuid-Amerika, maar voorlopig is dat nog toekomstmuziek. Ik droom ook van een fysieke winkel waar klanten geholpen worden door iemand die zelf de producten en dieren kent. Een praatje kunnen maken met mensen die niet gillend weglopen als je ze vertelt dat je je ontsnapte slang pas drie weken later terugvond in je kamer, lijkt me heel waardevol."

Was je mama daarvan op de hoogte?

"Voor haar eigen mentale welzijn leek het me beter om die informatie niet met haar te delen."

Welke tip heb je voor andere jonge ondernemers?

"Spieken is mijn beste advies. Kijk naar wat er in buurlanden al bestaat, daar is de markt voor reptielen en terrariumproducten groter, dus die volg ik op de voet. En verder: probeer, test uit, maak fouten en sta weer recht. Tegenslagen horen erbij, maar dat is geen reden om op te geven. Het is beter om later te kunnen zeggen dat je het geprobeerd hebt, dan je voor eeuwig af te vragen: wat als ...?"

Ben je ook geïnspireerd? Denk je dat ondernemen iets voor jou is? Of heb je een idee waar veel mensen op zitten te wachten? Neem dan een kijkje op de website van het CREO-team.

Aaron Walravens studeert biologie en runt een bedrijf gespecialiseerd in terrariumproducten. Wat begon met een fascinatie voor wandelende takken, groeide al snel uit tot een onderneming die geworteld is in zijn interesse voor planten en reptielen.

Waarom heb je een onderneming opgericht?

"Het is de oplossing voor mijn eigen probleem. De producten die ik nodig heb voor mijn reptielen, zoals kurk, bromelia's en varens, zijn in België moeilijk te vinden. Dat zette mij aan het denken: waarom zorg ik er niet voor dat mensen met dezelfde passie deze producten ook gemakkelijker kunnen verkrijgen?"

tekst: Liesbeth Brusselmans
beeld: Aaron Walravens,
Barbara Tan en Des De Borger
(extern)
lay-out: Lena Vercammen

ZONNIG MET KANS OP LEERRIJKE BUIEN

Hallo, ik ben Margaux, masterstudente Globalisation and Development aan het IOB, het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid van Universiteit Antwerpen. Die organisatie kwam begin dit academiejaar nog in het nieuws door wegvallende subsidies, maar bracht mij intussen vooral naar Morogoro, Tanzania. Het weerbericht hier? Stralende zon, een multiculturele regenboog en een bui van leerrijke ervaringen.

Als onderdeel van mijn opleiding neem ik deel aan het *Community-based Monitoring programme* (CBM), een samenwerking tussen onze universiteit en Mzumbe University. CBM is een vorm van participatief onderzoek waarbij lokale gemeenschappen zelf mee gegevens verzamelen en opvolgen rond thema's die voor hen belangrijk zijn. Samen met medestudenten uit Latijns-Amerika, Malawi, Oeganda en Tanzania werken we interdisciplinair rond veilig watergebruik in verschillende rurale gemeenschappen in Tanzania. Ons werk draait heel concreet rond waterbronnen: de waterkwaliteit monitoren, de rol van lokale communes daarin en het doorstromen van die kennis naar burgers, technici en beleidsmakers.

De eerste twee weken stonden vooral in het teken van theorie en voorbereiding op het veldwerk, waarbij we zelf naar de gemeenschappen trokken om data te verzamelen. We verdiepten ons in wat CBM precies inhoudt, maar maakten ook kennis met de praktische kant van het project. We leerden niet alleen nadenken over onderzoek, maar ook hoe je met gemeenschappen samenwerkt en waterbronnen opvolgt. Daarnaast kregen we verschillende gastsprekers over de vloer die vertelden over hun organisaties en ervaringen. We bezochten ook LEAD Foundation, een lokale non-profitorganisatie die werkt rond leiderschap, milieubehoud en gemeenschapsontwikkeling. Zeker eens het opzoeken waard!

tekst: Margaux Swinnen
beeld: Margaux Swinnen
lay-out: Thijs van Dam

Ook naast de lessen is dit verblijf bijzonder leerrijk. Leven buiten de westerse context laat me anders kijken naar vanzelfsprekendheden: elektriciteit die plots uitvalt, water dat vertroebelt door een regenbui, andere talen, andere gewoontes en andere ritmes. Wat voor velen hier dagelijkse realiteit is, zet mijn eigen referentiekader in beweging.

Persoonlijk ben ik vooral dankbaar dat ik hier mag zijn, mag luisteren en mag leren. Het voelt bijzonder om kennis niet alleen vanuit boeken of cijfers op te doen, maar ook vanuit gesprekken, ervaringen en ontmoetingen.

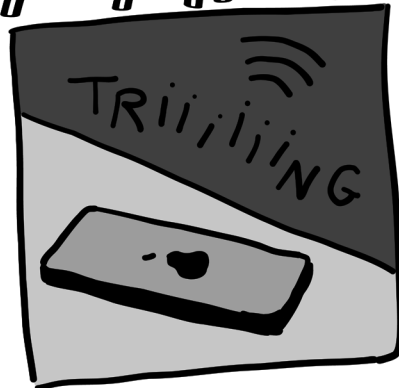
Voor mijn opleiding en dit avontuur wordt nog lang niet genoeg reclame gemaakt, dus bij deze. Ben je een masterstudent en wil je de wereld vanuit verschillende invalshoeken leren begrijpen? Dan is het IOB misschien wel iets voor jou. In Antwerpen beland je in een multiculturele klasomgeving en daarbovenop krijg je verschillende kansen om internationale ervaringen op te doen. Wie weet zit jij volgend jaar wel in Tanzania?

Zonnige, Tanzaniaanse groetjes!

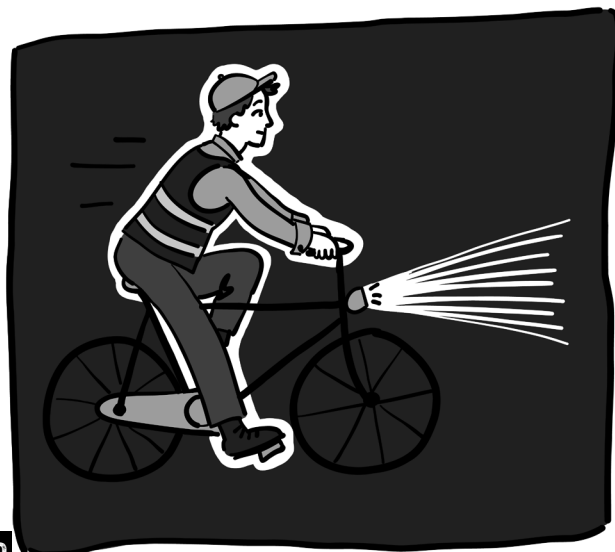

CAMPUSAGENT WANNES

OP MISSIE

DOOR
MILA

CAMPUSAGENT WANNES: DE MAN VOOR EEN VEILIG STUDENTENLEVEN

tekst: Lena Bernaerts en
Maxwell Vormezeele
beeld: Zelia Misiewicz
lay-out: Viktor Van Kerckhoven

De universiteitsbuurt is een plek die bruist van de hardwerkende studenten met zin voor plezier. Maar gevaar kan altijd op de loer liggen, zeker wanneer ze uitgaan. Wie voorkomt dat een nachtje feesten verandert in een nachtmerrie? Er luidt dan maar één naam: Wannes De Roover, de campusagent van onze universiteit. *dwaars* vroeg hem naar zijn professionele leven.

Wannes De Roover is al vier jaar lang campusagent voor de Antwerpse studenten. Hij fungeert voornamelijk als hun aanspreekpunt. "Ze hebben het vaak toch nog moeilijk om tot bij de politie te geraken. Dat gaat gepaard met het idee dat de politie hen niet wil helpen. Ze moeten niet bang zijn om naar ons te komen. Wij zijn niet de badguys," vertelt hij. Een deel van zijn job is de opvolging van het studentenleven in Antwerpen. "We moeten ervoor zorgen dat ze veilig kunnen uitgaan. Er zijn genoeg politiemensen aanwezig om de orde te handhaven, zoals bij wildplassen bijvoorbeeld."

veilig uitgaan: de taak van een campusagent

Om veiligheid te garanderen, is communicatie zeer belangrijk voor Wannes en zijn team. Zo onderhouden ze contacten met studentenverenigingen en het stadsbestuur. "Het is goed dat er studentenclubs van honderd mensen zijn waarbij iedereen wordt bereikt.

We kunnen hen contacteren als ze vragen hebben over het studentenleven." Studenten kunnen Wannes bereiken via Instagram, maar bij bepaalde zaken moeten ze zich wenden tot het politieonthaal. "Sociale media vragen veel meer tijd dan je zou verwachten. Ik werk ook als patrouillepolitie, waardoor het er soms buiten valt", legt hij uit.

Een belangrijk aspect van het studentenleven is natuurlijk dat studentenverenigingen veilig activiteiten organiseren. Sinds de dood van Sanda Dia kregen studentenclubs een negatief imago rond studentendopen. "De laatste jaren zijn er in Antwerpen eigenlijk geen problemen geweest. We hebben een studentencharter, waarin ook de welkomstregels heel duidelijk beschreven staan. We doen ons best om te laten zien dat er ook alternatieven zijn voor dopen. Toen het proces rond Reuzegom kwam, werden studentendopen gestigmatiseerd", stelt hij.

Wannes is ondertussen al vier jaar campusagent, maar wat is er doorheen de jaren veranderd? "In het begin was ik wat meer repressief om overlast door studenten aan te pakken, ik gaf bijvoorbeeld direct een boete bij wildplassen. Maar ik ben wel veranderd, want het gaat nu vooral over veilig uitgaan. Toen was ik ook een anonieme politieagent en nu ben ik de meest bekende politieman op sociale media. Het gebeurt wel eens dat ik herkend word." Daar wil Wannes in de toekomst nog meer op inzetten. "Het belangrijkste voor mij is dat alle studenten weten wie ik ben."

Als campusagent heeft Wannes een goede raad: "Het studentenleven is meer dan alleen studeren; het is ook tijd doorbrengen met vrienden. Zoek een balans tussen de twee. Overdrijf niet, zodat je kan genieten. Maak er een leuke avond van." □

NARCIS

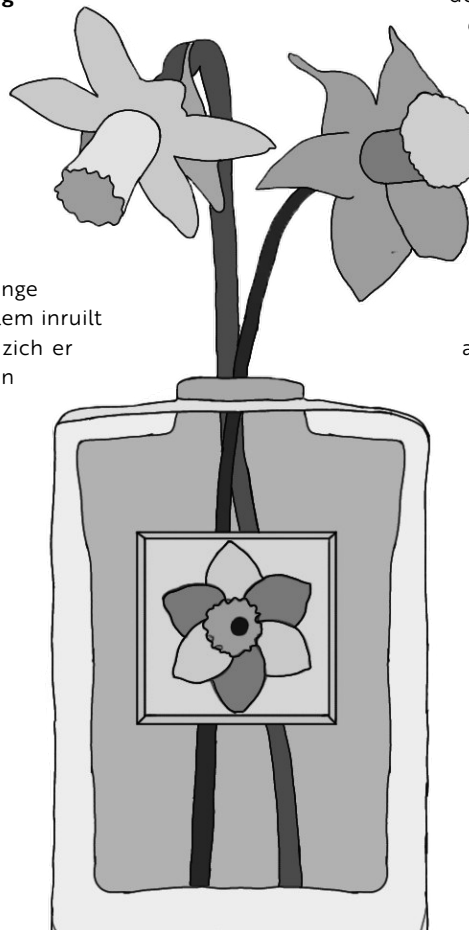
VRIENDSCHAP MET EEN GEURTJE

tekst: Jana Geets
beeld: Zelia Misiewicz
lay-out: Viktor Van Kerckhoven

Het literaire prijzenjaar dendert vrolijk door richting de Libris Literatuurprijs, maar wie even terugkijkt, ziet dat *Narcis* van Judith Fanto al een stevige bloemenkrans veroverde: de Silver Rainbow Award, een prijs die literaire werken bekroont rond lhbtq+-thematiek en inclusie. Terecht, al kostte het me eerst wat tijd voordat het verhaal zich ontplooidde als een narcis in volle bloei.

Fanto voert ons naar het Wenen van 1916, waar de jonge Manno na de dood van zijn moeder zijn vertrouwde Haarlem inruilt voor een kille, onbekende wereld. In het begin voelt hij zich er verloren, tot hij tijdens een zomerkamp vijf leeftijdsgenoten ontmoet. Samen vormen ze een hechte, bijna mythische kring, waarin de vriendschap verder groeit naarmate ze ouder worden: ze studeren, maken kunst, ruiken (letterlijk, want parfum speelt een rol) aan het leven en delen geheimen. Niet alleen onschuldige bekentenissen, maar ook aspecten van hun identiteit die in die tijd gevaarlijk of onaanvaardbaar waren.

Aanvankelijk lijkt alles redelijk idyllisch, tot de geschiedenis zich opdringt. Wanneer het nationaalsocialisme oprukt en Oostenrijk in zijn greep krijgt, verandert Manno's vriendengroep in een moreel mijnenveld. Wat ooit een veilige haven was, wordt een plek waar loyaliteit geen evidentie meer is, maar een (soms pijnlijke) keuze. Wie blijft trouw, wie zwijgt en wie verraad? Tegelijk rijst

de vraag of je je vrienden ooit echt kent, of dat iedereen een rol speelt. Fanto geeft geen eenduidig antwoord, maar laat zien hoe mensen dingen voor elkaar verborgen houden, hoe zwijgen luider is dan spreken en hoe grenzen verschuiven onder druk.

Manno zelf is geen klassieke hoofdrolspeler die het verhaal domineert, maar eerder een observator. Als restaurateur van schilderijen weet hij dat onder elke laag verf een andere waarheid schuilgaat. Die metafoor loopt als een rode draad door het boek: vriendschap als een gelaagd oppervlak, waarin niet alles zichtbaar is en dat ook niet hoeft te zijn.

De schrijfstijl van Fanto is rijk en zintuiglijk. Het begin is traag en de personages blijven wat afstandelijk, alsof je als lezer nog niet meteen wordt binnengelaten in hun wereld. Maar hoe verder je leest, hoe meer alles op z'n plek valt. Tegen het einde denk je volop na over loyaliteit, schuld en vergeving.

Toch wil *Narcis* soms wat te veel: een ambitieuze historische reikwijdte, veel detail en een hoofdpersonage dat je eerder observeert dan echt doorgrondt. Die overdaad werkt ook in zijn voordeel. Dit is geen boek om in een ruk uit te lezen, maar om langzaam te laten inwerken. Zoals de geur van een bloem waarvan je niet zeker weet of je 'm lekker vindt, maar waar je toch telkens weer aan ruikt. ▢

TUSSEN AULA EN KAMPVUUR

JEUGDBEWEGINGEN COMBINEREN MET STUDEREN

Je studies combineren, je kent het wel: familie, vrienden, studentenjob, hobby's ... Je agenda zit al snel vol. Een jeugdbeweging voegt daar nog een extra dimensie aan toe door engagement te vragen wanneer andere studenten kunnen chillen. Robyn Beullens

(studente Rechten, Chiro), Tomas Verbist (student Fysica, Scouts) en Nina

Vrolix (studente Pedagogie van het jonge kind,

KSA) lopen al van jongs af aan fier in hun uniform. Ze delen met **dwars** hun ervaringen over de unieke en impactvolle combinatie van studeren en in een jeugdbeweging zitten.

Studies slorpen veel tijd op, de jeugdbeweging ook. Toch bewijzen massa's (oud-) studenten dat die twee werelden samen kunnen gaan. De sleutel? Een goede balans. Het combineren van lessen, taken, vergaderingen en leidinggeven kan stressvol zijn, maar juist die druk leert je discipline, efficiëntie en prioriteiten stellen. "Elke week leg ik mijn uren voor de Scouts vast. De overige uren zijn voor school", getuigt Tomas. "Als ik mij daar gedisciplineerd aan houd, vormt de Scouts nooit een gevaar voor mijn schoolresultaten."

studies primeren, maar ...

Robyn merkt op dat jezelf die discipline opleggen niet altijd even makkelijk gaat: "De vele niet-studenten binnen onze groep kunnen het belang van mijn studies moeilijk vatten. Begrip is dus soms ver te zoeken wanneer ik mijn studies als prioriteit stel. Daarmee omgaan is moeilijk, maar niet onoverkomelijk." In een grote leidingsploeg kan je elkaar ook makkelijker opvangen tijdens drukke periodes, in kleine groepen vraagt het wat meer flexibiliteit en oplossingsgericht denken. "Onze KSA is zeer begripvol, maar helaas te klein om echt op elkaar terug te vallen. Toch komt het meestal goed. Het moet wel", lacht Nina.

Bovendien werkt een jeugdbeweging vaak motiverend. Uitstelgedrag met een belangrijk weekend op komst is uit den boze. Wie dus doordeweeks gedreven studeert, kan in het weekend volop genieten. Dat geldt ook voor het hele schooljaar: voldoende blokken zorgt voor minder kans op herexamens en meer kans op een legendarisch zomerkamp.

Soms kunnen beide elkaar zelfs versterken. Bij Nina's KSA studeren ze bijvoorbeeld in groep. "We merkten tijdens onze leefweek, waarin de hele leidingsploeg samenwoont op het lokaal, dat samen studeren zeer motiverend is. Nu doen we dat ook doorheen het jaar en vooral tijdens de blok", vertelt ze enthousiast. "De positieve groepsdruk helpt je vooruit en de pauzes zijn ook fijner in groep dan alleen." Het resultaat daarvan is veel sociaal contact en goede punten.

vrienden voor het leven

Niet enkel op academisch, maar ook op sociaal vlak is een jeugdbeweging sterk aanwezig. Als zesjarig ukkie loop je wat verdwaald rond op het terrein van de jeugdbeweging. Je speelt voor de eerste keer kat-en-muis met medeleden waarvan je de naam maar moeilijk kan onthouden. Vijftien jaar later zijn die vreemden je beste vrienden, alsof je nooit iets anders hebt gekend: de mensen bij wie je je comfortabel voelt, met wie je serieuze gesprekken voert en tegelijk de gekste stoten mee uithaalt. Vraag het aan Robyn, Tomas of Nina en het antwoord is unaniem: "Vrienden van de jeugdbeweging zijn vrienden voor het leven!"

Tijdens je studies leer je veel nieuwe mensen kennen. Je sociale netwerk verbreedt enorm, maar toch blijft de band met de jeugdbeweging sterk. "Je kan mensen die je al je hele leven kent niet vergelijken met mensen die je pas ontmoet hebt", zegt Robyn. Voor Tomas staan schoolvrienden intussen wel op gelijke hoogte. "Het verloop binnen de leidingsploeg, met elk jaar nieuwe maar ook vertrekkende leiding, maakt de vriendengroep zeer dynamisch. Op de unief blijft onze groep redelijk stabiel, waardoor de band makkelijker versterkt."

Ook inhoudelijk kunnen die twee groepen sterk van elkaar verschillen. "Met mijn vrienden van de jeugdbeweging kan ik uren over de KSA babbelen. Op school springen we meer van onderwerp naar onderwerp", merkt Nina op. Voor Tomas is dat anders: "Tussen de lessen door blijft de unief het hoofdonderwerp. Op de jeugdbeweging zijn we na al die jaren uitgepraat over de Scouts en praten we dus makkelijker over andere zaken. Maar uiteindelijk maakt het onderwerp weinig uit, zolang je jezelf kan zijn."

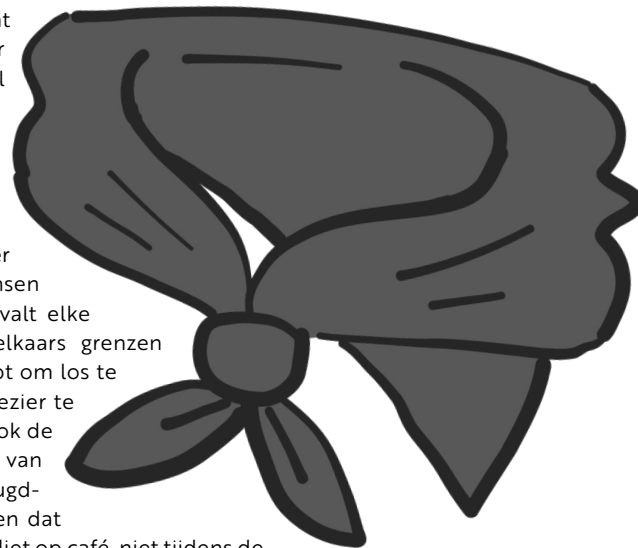
tekst: Viktor Van Kerckhoven
beeld: Mila de Jager
lay-out: Lena Vercammen

hier is dat feestje

Die vriendschappen bieden niet alleen ruimte om te ventileren, maar ook om samen plezier te maken. Het is geen geheim dat er binnen jeugdbewegingen stevig gefeest wordt: samen uitgaan hoort erbij. Omdat vrienden binnen een jeugdbeweging dat al enkele jaren zo doen, trekken ze sneller en spontaner op stap dan (nieuwe) universiteitsvrienden. "Omdat iedereen dichtbij woont, is het makkelijk om ongepland nog even iets te gaan drinken of onze eigen club te openen", vertelt Nina. "Wij verkiezen ook om uit te gaan in de eigen omgeving", vult Tomas aan. "Zo steunen we de lokale cafés en jeugthuizen."

Helaas lukt dat niet overal even goed. Wanneer uitgaansmogelijkheden verder weg liggen, verplaatst het feest zich sneller naar studentensteden. "Als wij uitgaan met de Chiro", getuigt Robyn, "is dat meestal in Leuven, dus moet ik bij vrienden op kot crashen. Sinds ik in Antwerpen studeer, is uitgaan daardoor wel flink verminderd."

Een belangrijk punt bij uitgaan, zeker voor meisjes, is het gevoel van veiligheid. Dat is iets wat binnen een grote leidingsploeg bijna vanzelf ontstaat: samen uit, samen thuis! Wanneer je je omringt met mensen die je al jaren kent, valt elke rem weg. Je voelt elkaars grenzen aan, wat ruimte schept om los te laten en zorgeloos plezier te maken. Daar vind je ook de grootste meerwaarde van studeren en in een jeugdbeweging zitten: weten dat je nooit alleen staat. Niet op café, niet tijdens de blok en niet in het leven. ☐

DE NIEZENDE LENTE

De lente is aangebroken en studenten verruilen hun vitamine D-tekort voor een dagelijks pintje op het terras. Gewapend met korte mouwen en zonnebrillen zoeken ze na elk college die kostbare zonnestraaltjes op. Maar als je heel stil bent, hoor je vanuit de huizen het gesnut en gesnotter van zij die minder blij zijn met deze seizoensverandering: de hooikoortsstudenten. Hoe is het om de lente door te komen met een allergie die ongeveer een op de vijf mensen treft? **dWArS** sprak met masterstudent Lani Bergsma voor een kijkje in het leven van een niezende student.

Lani's eerste kennismaking met de pollenallergie was rond haar elfde tijdens een uitstap met school. Ze zat met de andere kinderen in het gras madelief-kroontjes te maken. "Ineens werden mijn ogen knalrood en kreeg ik bijna geen adem meer. Toen wist ik dat er iets mis was", vertelt Lani. Maar wat is er dan precies mis? Je lichaam denkt dat pollen kwaadaardig zijn en probeert ze daarom te bevechten. "Je bent dus eigenlijk allergisch voor de buitenlucht, wie verzint dat?"

tekst: Lara Kleber
beeld: Lotte Mertens
lay-out: Bjorn De Busschere

kwaadaardige appels

Lani heeft een vrij heftige vorm van hooikoorts. Dat komt mede doordat ze, net als vijftig tot zeventig procent van de mensen met hooikoorts, ook een kruisallergie voor bepaalde groenten en fruit heeft. De eiwitstructuur van groenten en fruit lijkt heel erg op pollen, dus je lichaam denkt dat appels ook kwaadaardig zijn. Het hooikoortsseizoen duurt voor Lani van februari tot half september, met een hoogseizoen in mei en juni. "De laatste jaren is het heftiger geworden. Door klimaatverandering is het pollenseizoen vroeger gestart en blijft het langer warm weer", legt ze uit.

verkoudheid on steroids

De symptomen omschrijft Lani als "een zware verkoudheid, maar dan on steroids". Ze heeft vooral last van jeukende en opgezwollen ogen, een kriebelende keel, een loopneus, kortademigheid en vermoeidheid. "Ik voel me echt een oud bompaatje. Na de trap op te lopen, ben ik al buiten adem." Het enige wat voor Lani echt helpt, is douchen, kleren vervangen en vooral heel veel binnen zitten. Vaak komen de aanvallen ook op onhandige momenten. "Een paar dagen geleden reed ik naar huis over de autostrade en kreeg ik opeens een hooikoortsaanval. Ik heb denk ik wel twintig keer geniest in twee minuten tijd. Dat is best gevaarlijk, want ik kon de weg amper zien."

jaloerie in de lente

Al die beperkingen in de warmere maanden maken Lani een echt winterpersoon. Maar hoe kijkt ze naar studenten die juist opleven in de lente? "Ik ben licht jaloers op studenten die genieten van deze tijd. Ik vind het fantastisch om te wandelen in de natuur, maar dat is tijdens deze periode gewoon vragen om problemen. Ik zou graag eens aan een bloemetje ruiken." De meeste studenten kijken uit naar de lente – voor Lani is het vooral aftellen: nog 141 dagen tot ze weer zonder niesbui naar buiten kan. □

TWEE PERFORMERS IN DE KOU GELATEN: EEN INTERVIEW MET DE MAKERS VAN KOUD

Wat kan een kunstenaar bieden als hij niets heeft? En hoe ver zal hij gaan? *Koud* is een multidisciplinaire performance gemaakt door Briseïs Goris en Yassin Hens. Met ondersteuning van het cultureel huis STORMKOP stappen ze compleet uit hun comfortzone; de twee artiesten ontdoen zich van de groep en verfijnen zich tot een intiem duet. "De confrontatie van ... nu ben ik alleen", verwoordt Briseïs.

Vanuit een metaforische, maar ook een letterlijke leegte op het podium brengen twee personages een eeuwig-prikkende performance tot relevantie. Ze creëren een ruimte waarin de drang om het publiek te blijven entertainen overheerst, een drang om gezien te worden. Yassin vat de kern van *Koud* sterk samen: "*Koud* gaat over twee performers die niets hebben. Ze vragen eigenlijk aan het publiek: wat wil je zien van ons?" Hier wordt het publiek direct de derde factor in de performance, een spiegel van de personages, maar ook hun grootste criticus.

Afwijzing vormt de rode draad in de performance. In een wereld waarin je jezelf voortdurend moet etaleren om gezien te worden, slaat die expliciete act paradoxaal om in vervreemding. "Maar je ziet wel dat het bij iedereen werkt. En dan denk je, wat ga ik nu doen?", zegt Briseïs. Yassin beschrijft de twee personages als "dromers in de wereld, waarbij ze constant worden wakker gemaakt, waardoor ze hun droom nooit kunnen beleven." Gebaseerd op zichzelf tonen ze een momentopname van elke falende of zoekende artiest, en dieper nog, van elke persoon die zoekt. "Het kan ook bij heel veel

andere dingen aansluiten", vertelt Briseïs. "Een project, maar ook een ontmoeting of vriendschap", concludeert ze.

De mix van invloeden van het duet is duidelijk voelbaar: ze halen inspiratie uit de oude Hollywoodesthetiek, musicals en cabaret, maar ook uit hun eigen leven en de film *La La Land*. Het decor bestaat vrijwel uitsluitend uit stoelen, die uitgroeien tot een organische structuur waarmee de personages spelen. De reden achter die keuze was een simpel gegeven: "*No money*", lacht Briseïs. Yassin haakt daarop in: "Je kan dat zeggen, maar ik denk dat beperking creativiteit opwekt. We hadden stoelen, we sleurden die op de scène en ineens hadden we decor." De spelers onderzoeken hun eigen limieten en daarmee ook de limieten van de kunstwereld. "Een beetje vanuit dat ego durven vertrekken. En ook naar een ego-doodgaan tegen het einde toe", legt Yassin uit. Er ontstaat een absurde mix van cynisme, orgasmes en conflicten met zichzelf, het publiek, elkaar en bovenal met de kunstwereld.

Koud is een voorstelling die je meteen aanspreekt: grappig en dynamisch, maar vooral heel herkenbaar. Ze roept de vraag op: hoever zal je gaan om gezien te worden en wat blijft er van je over zonder toeschouwers? De zoektocht naar wat de twee makers te bieden hebben, is nog niet voorbij. Ze hebben meer in petto, maar houden dat voorlopig gehuld in een aura van mysterie. Wie weet kom je op hun Instagramaccounts @bri_zoalsdekaas en @ikweethetooknii wel meer te weten. □

tekst: Poline Starovoyt
beeld: Hanne Colémont
lay-out: Liesbeth Brusselmans

o	w	a	g	p	a	r	t	i	j	r	a	m
n	r	t	s	o	r	e	t	a	e	h	t	i
d	e	h	i	r	o	o	m	c	b	r	b	i
e	m	c	c	e	n	i	h	i	i	o	k	i
r	e	i	r	g	e	t	a	e	n	k	e	e
w	n	i	a	r	e	s	e	n	d	e	o	u
i	r	k	n	n	t	a	n	z	a	n	i	a
j	e	u	g	d	b	e	w	e	g	i	n	g
s	d	e	c	e	r	e	d	o	c	t	o	r
g	n	r	e	i	t	a	r	c	o	m	e	d
o	o	b	h	o	o	i	k	o	o	r	t	s
e	t	o	r	i	j	s	t	w	a	f	e	i
d	r	c	a	m	p	u	s	a	g	e	n	t

[illegible]

PUZZELS

analoog

bias

breaklight

campusagent

democratie

eredoctor

good

hooikoorts

jeugdbeweging

milieu

narcis

ondernemer

onderwijs

partij

rechten

rijstwafel

roken

tanzania

theater

WOORDZOEKER

					2		5		
	8					4			
		5		8					
1							6		5
		11							
							3		
4		4							4
					9		1		
			7						6
		3		4					

LICHT EN SCHADUW

Splits het raster op in grijze en witte gebieden. Elk gebied bevat precies één getal en moet evenveel cellen bevatten als het getal dat erin staat. Getallen in witte cellen maken deel uit van witte gebieden; getallen in grijze cellen maken deel uit van grijze gebieden. Gebieden met dezelfde kleur mogen geen gemeenschappelijke rand hebben.

Voorbeeldje:

	2	
		4
3		

Voorbeeldje:

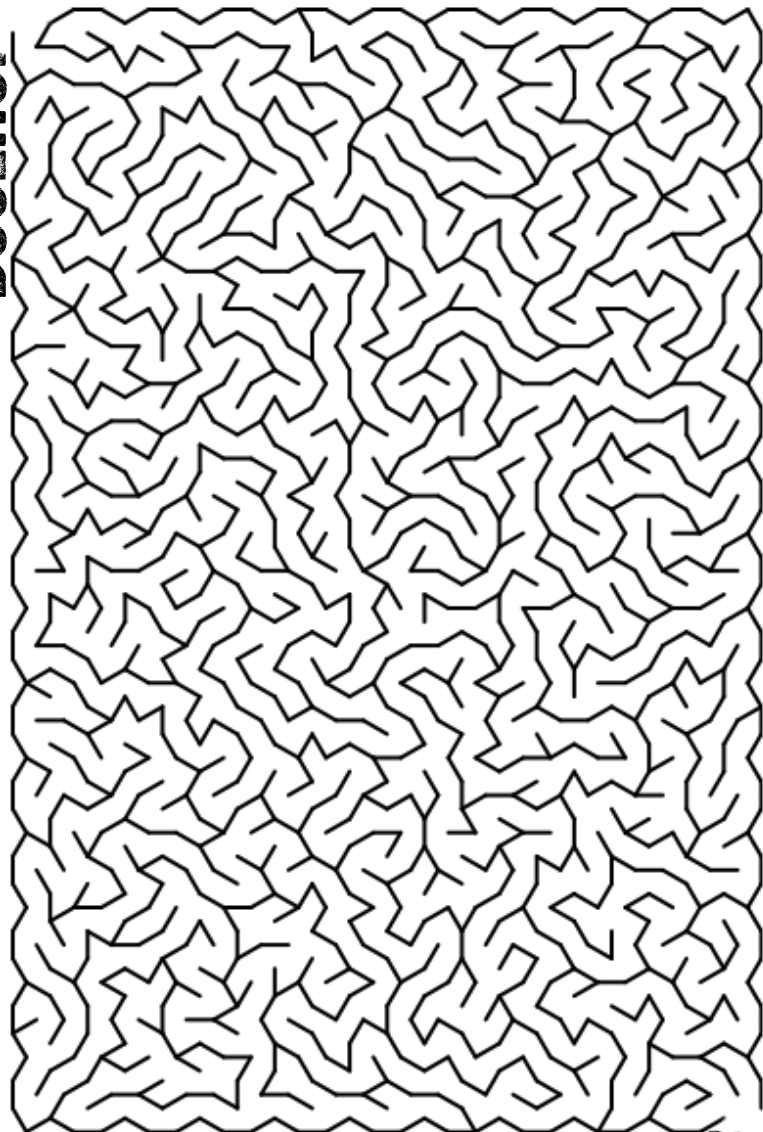
De nachtelijke hemel is bedekt met 180° rotatiesymmetrische sterrenstelsels waarvan de middelpunten zijn gemarkeerd met een stip. Elk sterrenstelsel heeft precies één middelpunt en elke stip hoort bij precies één sterrenstelsel. De sterrenstelsels overlappen elkaar niet en er zijn geen lege ruimtes tussen. De randen van de sterrenstelsels volgen de lijnen van het raster. Markeer de randen van alle sterrenstelsels!

STERRENSTELSEL

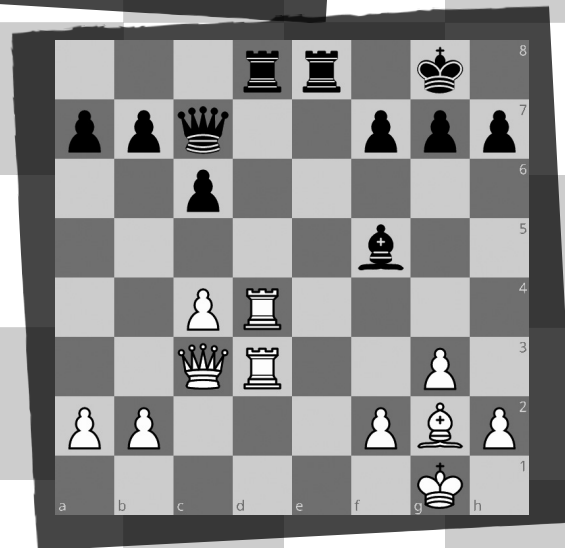
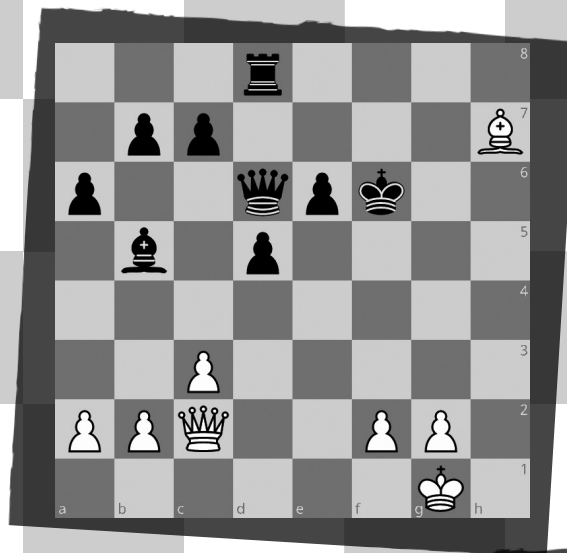
Help jij de bij naar de bloem? Zijn dank is alvast groot.

DOOLHOF

SCHAAKPUZZELS

WIT AAN ZET SPEEL DE BESTE ZET

WIT AAN ZET MAT IN DRIE

Studentenschaakclub De Rode Loper zegent ons elke editie met doordachte schaakpuzzels. De regels zijn eenvoudig: er is slechts één winnende zet(ten-combinatie). Dat kan schaakmat zijn, maar ook materiaalwinst of net uit een dodelijke val ontsnappen.

Oplossing schaakpuzzels

1. Dg6+ Ke7 2. Dg7+ Ke8 3. Lg6#
1. Txd8 Txd8 2. De5!

Types of Headaches

Migraine

Hypertension

Stress

YOUTUBE ADS
DURING CLASS

GROENENBORGER ASBESTVRIJ

EXAMENS

DWARS DOOR DE WETSTRAAT: GA DIE PARTIJ- PROGRAMMA'S LEZEN, LUIERIKEN!

Ik weet niet veel over politiek, maar ik weet wel dat ik me wat zorgen maak over gen Z. Nee, niet omdat een derde van de mannelijke TikTokgeneratie vindt dat vrouwen hun man thuis moeten gehoorzamen. Ja oké, ook daarom. Maar wat me ook zorgen baart, is dat meer dan de helft van de jongeren aangeeft dat hun stemgedrag beïnvloed wordt door posts van politieke influencers.

Het hoeft niet te verrassen dat gen Z goed vertegenwoordigd is op sociale media, maar ik dacht dat ze minstens even sterk aanwezig waren op onze universiteiten en hogescholen. Dat meer dan de helft van mijn generatie zich laat beïnvloeden door politieke influencers vind ik weezinwekkend. En dat zuig ik niet uit mijn duim: het blijkt uit een onderzoek van Arteveldehogeschool naar de impact van politieke communicatie op gen Z tijdens de verkiezingen van 2024. En wat nog meer? *First-time voters* gaven massaal aan dat ze zich hebben geïnformeerd via sociale media en stemtesten. Als klap op de vuurpijl? Dertien procent van de jongeren liet zich door 'politieke influencers' overtuigen om blanco of zelfs niet te stemmen.

tekst: Emma Mertens
beeld: Remco Terryn
lay-out: Lena Vercammen

Zucht. Geen goed nieuws. Zeker als je weet dat de extreme partijen Vlaams Belang en PVDA er met kop en schouders bovenuit steken op de lijst van sociale media-uitgaven, met een budget van 2.738.426 euro en 1.619.848 euro respectievelijk. En dat voelt de eerste beste TikTokgebruiker maar al te goed aan. Ikzelf – een uiterst gematigde kiezer, *thank you very much* – hoeft niet heel lang te scrollen om een populistische TikTok met de tekst 'It's giving genocide' of 'Eat the rich' tegen te komen. Anderzijds word ik ook, veel vaker dan gewenst, lastiggevalen door de herhaaldelijke klaagzang van Tom Van Grieken over de 'linkse media'. Het lijkt wel alsof hij een lesje spraakkunst heeft gekregen van de Führer *himself*.

Goed, eigenlijk vind ik de stand van zaken helemaal niet grappig. Politieke influencers, wie dat ook moge zijn, zijn geen betrouwbare bron voor politieke informatie. Er is niemand die hen controleert en ze verkondigen veelal gewoon hun eigen ongenueanceerde, van de ratten besnuffelde mening. En politici zelf? Die mag je sowieso nooit vertrouwen, zeker niet wanneer ze je voor hun kar willen spannen. Als je iemand factcheckt, laat het dan in godsnaam een politicus zijn. En oh ja, de landelijke verkiezingen zijn helaas geen leuke BuzzFeedquiz. Alleen een stemwijzer invullen is in dit geval gewoon belachelijk. Je bent een *fucking* volwassen persoon, GA DIE PARTIJPROGRAMMA'S LEZEN, LUIERIKEN! □

SATIRE

EEN LUCHTJE

To hate or not to hate? Niemand vroeg het, maar het antwoord is meestal het eerste. Het is niet omdat ik maandelijks dit hekelschrift neerpen dat ik daarom ook een hater ben. In wezen ben ik de meest optimistische persoon binnen de redactie – alleen zet ik die versie van mezelf even aan de kant wanneer het nodig is. Het is namelijk beter om je frustraties te uiten dan om ze op te kroppen. Deze keer vertel ik je over rijstwafels.

Ik zat vandaag op de trein. Na een hectisch vertrek daarstraks – elk vertrek is bij mij hectisch, ach ja – besepte ik dat ik mijn oortjes vergeten was en verplicht werd een uur lang de treinrit te *rawdoggen*. Geen muziek, geen podcast, geen luisterboeken, TikTok zonder geluid. Een vreselijke marteling. Juist wanneer ik dacht dat het niet erger kon, hoorde ik het onschuldig krakend geluidje van een plastic verpakking, gevolgd door olfactorische mishandeling. Alsof iemand een stuk nat oud karton in mijn neus had gepropt. Je haalt het je zo voor de geest: die vreselijke geur van iemand die aan de andere kant van je treinwagon een rijstwafel bovenhaalt. Als de trein niet zo vol zat, was ik waarschijnlijk in een andere wagon gaan zitten.

Om een of andere reden – waarschijnlijk omdat ze zo goedkoop zijn – biedt de gemiddelde persoon die met rijstwafels rondwandelt altijd een rijstwafel aan de rest van de groep aan. In het verleden dacht ik dan, 'als ik dan toch in deze geur moet zitten, kan ik maar evengoed ook de smaak hebben', en nam ik er eentje aan. Die logica is echter tot mijn grote frustratie volledig fout. Men

zegt dat het reuk- en smaakorgaan sterk gelinkt zijn aan elkaar, maar de rijstwafel ontwijkt die biologische waarheid met een kunde en precisie om u tegen te zeggen. Hoe kan een object met zoveel geur zo weinig smaak hebben? En hoe kan een persoon met meer dan twee breincellen in de winkel staan en de keuze maken om een pak rijstwafels mee te nemen in plaats van het zeker niet perfecte maar toch een stukwaardigere alternatief: de maïswafel? Minder geur, meer smaak. Nu klink ik als een reclamemaker en misschien is dat wel mijn ware roeping in het leven, want die van de rijstwafel zie ik ook direct voor me: 'Eau de riz. 100% geur, 0% levensvreugde.' Wie zou dat niet kopen? Wel, jammer genoeg zijn er veel mensen die dat wel doen.

Mijn frustratie met deze geur is zelfs zo erg dat ik begin te denken dat ik de enige ben die dit zo hevig ervaart. Waarom zouden mensen anders zomaar in het openbaar een pak rijstwafels openen als ze geen doodswens hebben of een of ander masochistisch trekje? Misschien wel beide.

Kleine disclaimer voor als je een rijstwafelfanaat bent: er zitten geen vijandige bedoelingen achter deze tekst. Hopelijk geraak je er snel over met een goede rijstwafel en een droge mond. Als je diep gekwetst bent, kan je me altijd een rijstwafel opsturen. Daarmee zou je mijn dag echt verpesten. ☐

tekst: Remco Terryn
beeld: Amber Peeters
lay-out: Bjorn De Busschere

ANALOOG

Je zal het maar voorhebben: het ligt op het puntje van je tong en toch kan je er niet opkomen. Dat ene woord ontglipt je keer op keer. Ook dit jaar schiet d^{wars} alle schlemielen in zulke navrante situaties onverdrotten te hulp. Maandelijks laten we ons licht schijnen op een woord waar de vreemdste betekenis, de meest rocamboleske herkomst of de grappigste verhalen achter schuilgaan. Deze editie kan je zeker ook analoog lezen.

Ben jij de *analog bags* op TikTok al tegengekomen? De terugkeer naar een 'analoog leven' is nu al de grootste trend van 2026. Veel Amerikaanse jongeren ruilen massaal hun smartphones in voor offline hobby's; Spotify-abonnementen worden geannuleerd en ingewisseld voor cd's en cassettebandjes, kleurboeken staan in de top tien bestverkochte producten in boekhandels, haken en breien zijn opnieuw razend populair, sommigen dragen plots weer bedrade oortjes en anderen laten zelfs hun smartphone achterwege voor een klaptelefoon. Waar komt deze analoge trend vandaan? En wat betekent het juist om analoog te leven?

Het woord 'analoog' betekent eigenlijk 'overeenkomstig' of 'gelijkaardig'. Oorspronkelijk werd het gebruikt om systemen te beschrijven die continu werken of voor apparatuur die traploos waarden kan weergeven. Denk bijvoorbeeld aan een analoge klok; die tikt in een continue beweging. Het tegengestelde van analoog is, je raadt het al: digitaal! In tegenstelling tot analoge apparaten delen digitale systemen alle waarden op in meetbare eenheden (nullen en enen), waardoor informatie niet continu maar in afzonderlijke stapjes wordt weergegeven.

In bredere zin verwijst 'analoog' dus naar iets vloeiends en tastbaars. Het is precies die directheid en echtheid die jongeren zo aantrekkelijk vinden. De generatie die opgroeide met smartphones kampt met digitale vermoeidheid. Populaire platforms zoals TikTok en Instagram, waar je uren op kan doomscrollen, verliezen stilaan hun aantrekkingskracht. Jongeren willen bewuster omgaan met hun vrije tijd en ervaren een soort nostalgie naar de periode voor het digitale tijdperk. Er is een shift in hoe mensen media consumeren: tastbare objecten (dvd's, cd's, vinylplaten ...) geven ons een gevoel van controle en bezit en vertragen ons bewust. Ook creatieve hobby's worden steeds populairder.

Op papier (met de hand geschreven, natuurlijk) is het een mooi idee, maar het is ironisch dat influencers een analoog leven promoten en vervolgens al hun offline activiteiten filmen en online posten. We zien eigenlijk helemaal geen terugkeer naar een analoog leven, maar wel een hoop algoritmevriendelijke online content die het schijnbaar offline leven van anderen aan ons voorschotelt. Daarnaast spelen grote merken ook in op de trend. Het zijn de toonaangevende sociaalmediaplatformen die nu een antidotum tegen zichzelf aanbieden, terwijl we toch in hun algoritmes gevangen blijven.

Misschien moet het analoge leven dan toch geen volledige breuk met de digitale wereld zijn, maar het kan wel een eerste stap vormen naar meer doelgerichtheid, creativiteit en rust. ▣

tekst: Léah De Roy
lay-out: Liesbeth Brusselmans

tekst: Jana Geets
beeld: Hanne Colémont
lay-out: Bjorn De Busschere

Er ademt licht in breekbaar glas van tijd,
waar stilte zingt in scherven van wat verglijdt.
De wereld kantelt zacht in droomgedruis,
een fluistering van nergens en van thuis.

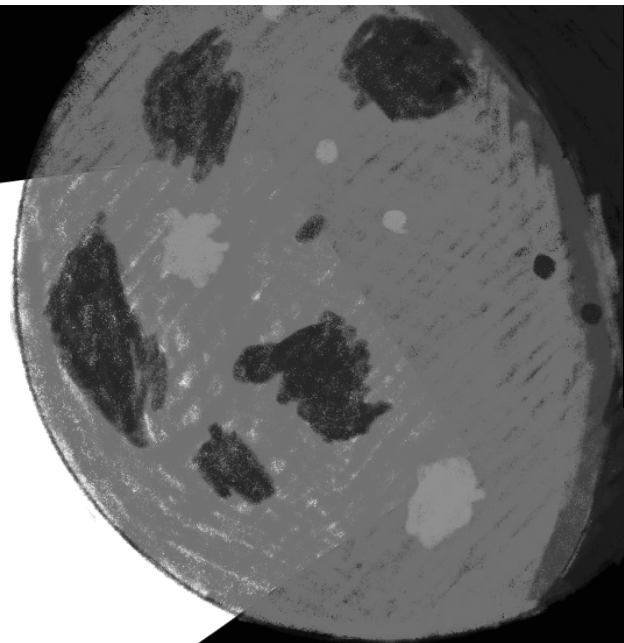
De maan schrijft zilver op de huid van nacht,
een taal die enkel harten heeft bedacht.
Zij vlecht de schaduwen tot fijn brokaat,
waar elk gemis in zachte adem slaat.

En jij – een zin die zich nog niet verklaart,
een storm die in mijn woordenschat ontaardt.
Je naam is rook die rond mijn vingers zweeft,
een vuur dat in mijn lege kamers leeft.

Wij zijn twee lijnen in een scheve cirkel,
twee vonken in een woordeloos artikel.
Een botsing van het nooit en ooit misschien,
van wat we voelen maar nog niet verzien.

Dus laat ons vallen in het ongezegde,
waar tijd geen orde aan gedachten legde.
Waar liefde niet in regels wordt gevat,
maar als een breuk door elke stilte spat.

BREUKLICHT

CAMPUSAGENT WAARSCHUWT: SUDOKUKILLER ZAL VOLGENDE KEER 1, 4 OF 9 SLACHTOFFERS MAKEN

LEES 'MIDDELHEIMKILLER VS. SUDOKUKILLER' OP P. 66

AP INTRODUCEERT DRIE NIEUWE

ONPROFESSIONELE BAGHELORS:

GAPEMAKER, ALPAGAKAMMER EN

WINDMOLENINSPECTEUR

Volgt Uantwerpen? Krom vroeg het aan vicerector Onderwijs en Studenten-zaken, Chris Van Ginneken.

Vicerector: "Neen."

VEELBELOVEND EERSTEJAARSTUDENT BEDENKT WATERDIGHT PLAN OM VOLLEDIGE PAPER OP EEN AVOND TE SCHRIJVEN MET CHATGPT

+ Lees 'Gek of genie' op p. 24

MAAK JE EIGEN KROM-HEADLINE

Alarm! Die verdraaide Komidus heeft onze headlines uit elkaar gehaald en in vakjes gestopt ... Kan jij ons helpen om opnieuw volledige headlines te maken door de bolletjes met elkaar te verbinden?

•	•	•	•	•
rector	trots op	onder de indruk van	eigen stichtingsverhaal	wandelende tak
•	•	•	•	•
eerstejaars	ontvoerd door	ontvoerd door	vleermuis	zichzelf
•	•	•	•	•
komida	ontvoerd door	ontvoerd met	krom	
•	•	•	•	•
dwards	fuseert met			

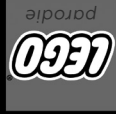
WOORDZOEKER

Oeps! Ons lettertype was blijkaar iets te zwaar voor de fragiele lijntjes van onze woordzoeker (#skinny). Kan jij met de gevallen letters alsnog een leuk woord maken? Stuur je beste poging in via de QR-code hieronder!

M	E	X	G	C	J	U	R	Y	K	
A	E	E	N	D				P	E	L
N	P							W	I	E
G	H							R	E	P
O	F									E

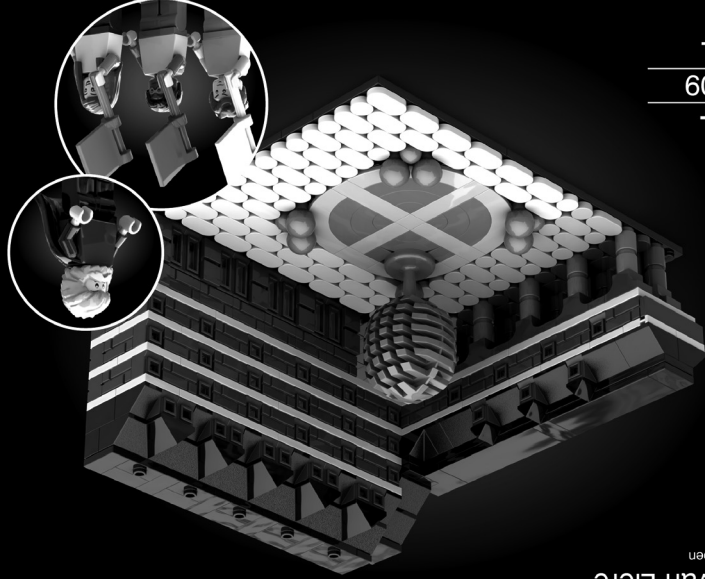

LEGO® BRENGT NA SUGCES HARRY POTTERKASTEEL OOK HOF VAN LIERE UIT COMPLEET MET RECTOR EN STUDENT-PROTESTEERDERS

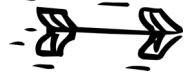
Architecture

Hof van Liere
Uantwerpen

12+
25209
384
pcs

CHINESE PRESIDENT RIGHT ZIJN PILLEN OP KROM

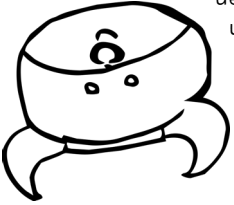
De Chinese president Xi Jinping heeft naar aanleiding van ons vorige UNESCO-artikel besloten om **krom** in zijn land te censureren. Het verlies van hun wereldwonder blijkt een gevoelige kwestie. Zijn woordvoerder reageert: "Het is een flagrante leugen dat onze muur gebouwd zou zijn door slaven. Dat is gewoon manifest onjuist: het ging om enthousiastelingen onder een vrijwilligerscontract. Bovendien gaat het hier om gestolen verkiezingen." Zusterblad dwards zou wel nog welkom zijn.

Te huur: reclamruimte

Dox hier een van je vijanden!

HORRORSCOOP

Stoere Stier, jij bries en blaast er maar op los. Maar gezien de stand van Saturnus deze maand raden we aan om toch je angstmedicatie te nemen. De maan staat namelijk op één lijn met Mars en daarom zal je het elke dag van de week bijna in je broek doen van de stress. Ons kosmisch advies? Ga naar al je lessen, behalve Bronnen en Beginselen, want daar zal je aangevallen worden door een psychopathische Minotaurus. En daarbij, we hebben gezien dat de pampers voor volwassenen in de bonus zijn, dus sla alvast maar in.

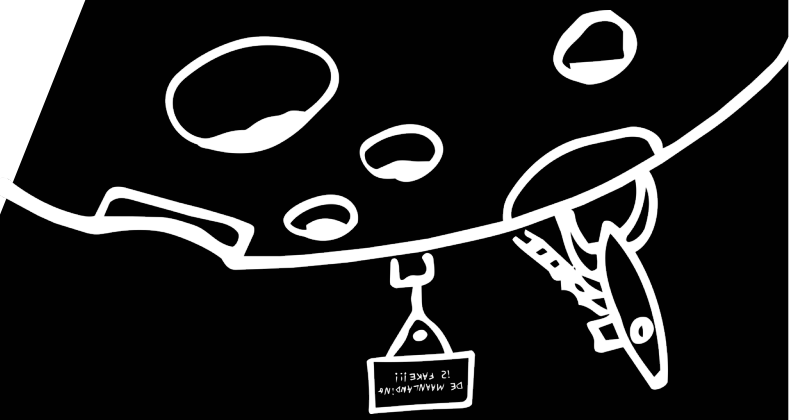

METEN = WETEN

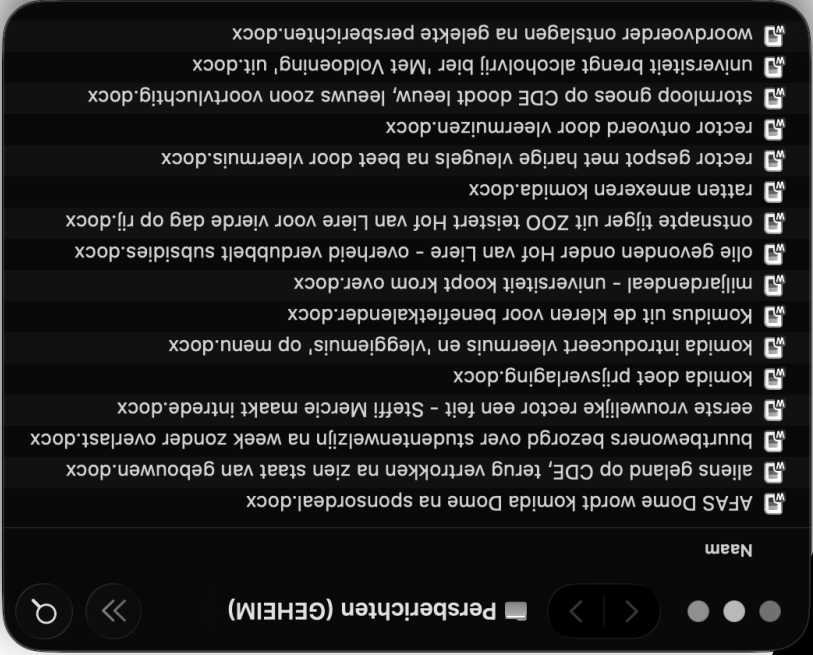
Als je op een van de buitencampussen ooit eens les hebt gehad, bestaat de kans dat je het privilege hebt gehad om Mark de Maanman te ontmoeten. Mark gaat alle Vlaamse universiteiten langs om de leugens die men 'wetenschap' noemt te ontrefelen. krom was nieuwsgierig naar zijn pleidooien, dus we zochten hem op en hij was zo vriendelijk om het ons allemaal glashelder uit te leggen.

Hij begon met te vertellen dat de maanlanding nep was. "Om de Space Race van de toenmalige USSR te winnen, hebben de VS nepeelden gemaakt van de maanlanding", vertelde hij ons. "We hebben namelijk helemaal geen raketten die in de ruimte geraken!" Ook vroeg hij ons wie de eerste man op de maan was. "Neil Armstrong", antwoordden wij. Toen vroeg hij ons om de achternaam van de man om te draaien. "Strongarm", antwoordden wij in koor. "En dat is omdat de overheid ons aan het *strong-armen* is! Ze intimideren ons zodat we geen vragen stellen terwijl er zoveel dingen niet pluis zijn bij het verhaal van de maanlanding!" Na het bekijken van zijn pamflet moesten we wel toegeven dat dit goede argumenten waren ...

Bij de afsluiting van ons gesprek wist hij ons nog mee te geven dat hij geloofde dat Nederlands de taal van de wetenschap is. De reden daarvoor? Omdat Nederlands de enige taal is waar 'meten' rijmt op 'weten'. Want zoals de Maanman zegt: "Meten is weten!"

PERSBERICHTEN
UANTWERPEN GELEKT
'RATTEN ANNEXEREN KOMIDA' EN MEER
De persdienst van Uantwerpen heeft steeds enkele persberichten op voorhand voorbereid voor het geval hun harde schijf. krom neemt een kijkje ...

RE: ZWANGERSCHAPSTEST

Waarde krommunisten

Weer een maandje dichterbij de examens, nu begint het toch echt wel te korten. (Zelfs mijn rilatinedealer zit al zonder ...)

In deze *krom* hebben we weer heel wat in petto. Zo lees je een baanbrekend interview met de Maanman en krijg je een unieke inkijk in de werking van de persdienst van UAntwerpen. Daarnaast ontdek je waar de clubs zich mee bezighouden, van de UA Sportraad tot NSV. Tot slot introduceren we op de puzzelpagina een elegant nieuw ontwerp voor de woordzoeker.

P5 Over de verloren voorwerpen uit de vorige *krom*: nog steeds is niemand die gevonden en zwangerschapstest uit de wcs's van de R-blok komen halen. Als deze week niemand langskomt, verdwijnt hij definitief van mijn bureau en richting vuilbak, hoor.

Julie hoofdredacteur

Ron van *krom*

Ron Nozel

Over *krom*

krom is het betere Antwerpse studentenblad en het morele kompas voor meer dan 135.000 UAntwerpenstudenten. Aan het hoofd van *krom* staat onze hoofdredacteur, Ron Nozel, tevens de spirituele leider van het kromperium.

Redactie

hoofdredactie
katern opinie
katern studentenleven
fact-checker
PR

Ron Nozel
Beth Weter
Cliff Hanger
Nick Correct
Kaat Ching

social media
BOB
reserve BOB
sportjournalist
relatetherapeute
drukkerij

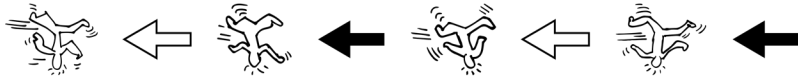
Jake Over
Benny Zat
Cindy Martini
Kanye Lopen
Polly Amorie
Hyena

UA SPORTRAAD LOOPT PER ONGELUK IN DE VERKEERDE RICHTING EN ZAMELT -2.319 EURO IN VOOR TEJO

Naar jaarlijkse traditie organiseert de UA Sportraad een loopwedstrijd om studenten in beweging te krijgen en geld in te zamelen voor een goed doel. Dit jaar is TEJO de gelukkige. Of tenminste, dat dachten ze ...

"Het spijt ons, het was een oprechte fout", vertellen de Sportraders via de telefoon aan een verwarde vertegenwoordiger van TEJO, een goed doel dat therapie aanbiedt aan jongeren. De bezwete lopers gaan verder: "Ach ja, het is nu zo. Aan welk btw-nummer mogen we de factuur opmaken?"

krom sprak met Mert, een omstaander: "Ik heb het allemaal zien gebeuren. PSW zette zich langs de verkeerde kant van de startlijn en de anderen volgden. De rest is geschiedenis ...", vertelt hij vol verbijstering. Zijn vriendin komt met rollende ogen tussen: "Als we gewoon die film met Jacob Elordi waren gaan kijken, hadden we deze miserie niet moeten meemaken!"

Het lijkt erop dat de loopwedstrijd dit jaar wel vruchten afwerpt voor de Sportraad, maar niet voor het goede doel. Eindstand: 1-0 voor Sportraad, boo-hoo TEJO!

KROM

HET BETERE STUDENTENBLAD VANTWERPEN

NSV'S INTERNE 'KLEINSTE PENIS'-AWARD
AFGESCHAFT NA GELUKSPEL TUSSEN
ALLE VIJFTIEN PRAESIDIUMLEDEN

UA SPORTRAAD LOOPT PER ONGELUK
IN DE VERKEERDE RICHTING EN ZAMELT
-2.319 EURO IN

HORRORSCOOP VOOR
DEZE MAAND: STIER

NR. 3 | JAARGANG 1 | APRIL 2026 | GRATIS | WWW.KROM

